

ΕΛΛΗΝΙΚΗ

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ: ΕΥΓΕΝΙΑ ΖΩΓΡΑΦΟΥ

Ρωσική φιλία 2ος 192.

ΑΘΗΝΑΙ

ΕΤΟΣ ΣΤ' - ΤΕΥΧΟΣ 12
ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 1913

«είπε τὴν καταστροφὴν τοῦ ἔχθρου εἰς τὸ Ναυαρίνον, ὅπως τὴν ἤκουσαν ἀπὸ τὸ ἀγγλικὸν κότερο. Τέλος ἤλθεν ὁ Ἰωάννης Σταματάκης μετ' ἄλλους φωνάζων Viva la Grecia. Ἐρχομαι ἀπὸ τὸ ρωσσικὸν προξενεῖον, ὃ Ἰμβραήμ, δὲν ὑπάρχει πλέον.»

«Τὴν πρώην ὑφώσαμεν τὴν σημαίαν εἰς τὸ μπαλκόνι, ἀλλ' ἡ ἀστυνομία τὴν ἐβγάλε καὶ τότε τὴν ἐκρεμάσαμεν εἰς τὴν ἀλλήν καὶ τὴν ἐκυττάσαμε καὶ ἐκλαίγαμεν.»

Τὸ ζήτημα τῆς σημαίας δὲν ἦτο ἡ πρώτη φορά. Ζῶντος τοῦ Σπανοῦ καὶ μετ' αὐτὴν τὴν Σαχτούρη εἰς τὸ στενὸν τῆς Σάμου ὑψώθησαν αἱ σημαίαι μετὰ χρώματα, τὰ ὅποια ὄρισεν ἡ ἐν Ἐπιδαύρῳ συνέλευσις. Ἄλλ' ἡ ἀστυνομία ἢ αὐστριακὴ τὴν κατεβίβασεν

ὑπὸ τὴν πρόφασιν ὅτι δὲν ἦτο ἀνεγνωρισμένον Κράτος. Ὁ Σπανὸς τότε ἐν τῇ αὐτῇ του ἔστησε τρόποιον μετ' ἔπλα καὶ σημαίας καὶ ὑπὸ τὴν οἰκίαν του συνηθροίζοντο οἱ πατριῶται, μετὰ τῶν ὁποίων καὶ ὁ Τσιτσάς, ὁ γνωστὸς ἔθνικὸς εὐεργέτης ὅστις καὶ ἐν Λιδόρνῳ εἶχε μεγάλα ἐμπορικὰ καταστήματα καὶ κατ' ἑξῆς ἐν τῶν πατωμάτων τῆς οἰκίας τοῦ Σπανοῦ.

Ὁ ἴδιος ποῦ ἔγραψεν, ὡς εἶπομεν, ὅτι ὁ Σπανὸς ἔζει κατὰ τὴν ναυμαχίαν τοῦ Ναυαρίνου, περιέπεσε καὶ εἰς ἄλλον λάθος εἰπὼν ὅτι τὸ γεγονός τὸ ἀνήγγειλεν ὁ ἱερεὺς Νεόφυτος. Ὁ ἱερεὺς τὸν ὅποιον ἀναφέρει ἡ Σπανοῦ ἦτο ὁ ἐφημέριος Ἰωακείμ.

(Ἐλεται συνέχεια)

Σπ. Δεβιάζης

ΓΡΗΚΙΚΕΣ ΓΡΑΜΜΕΣ ΓΙΑ ΤΗ ΡΩΣΣΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

Α'.

Ὁ Μιχαὴλ Λομονόσωφ (1711—1765) εἶνε ὁ πρῶτος μεγάλος συγγραφεὺς τῆς Ρωσσοικῆς λογοτεχνίας· ἡ ἀρχὴ ὅμως αὐτῆς πρέπει νὰ ζητηθῇ στὸν XVII αἰῶνα, ὁπότεν ἡ ρωσσοικὴ λογοτεχνία ἀνεπτύχθη ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν τῆς λογοτεχνίας τῆς Δύσεως. Ἡ ἐπίδρασις τῆς Δύσεως εἶνε δολοφάνερη στὸ μυθιστόρημα τοῦ δευτέρου ἡμίσεος τοῦ δεκάτου ἐβδόμου αἰῶνος, διότι ἀντὶ τοῦ Βυζαντινοῦ μυθιστορηματοῦ ἔχομεν περὶ τὸ ἱστορικὸν μετὰ τῆς ἐρωτικῆς του ιστορίας. Μετὰ τὴν διάδοσιν τοῦ μυθιστορηματοῦ τῆς Δύσεως ἀνεπτύχθη τὸ καινούριον γοῦστο τοῦ ρωσσοικοῦ λαοῦ καὶ ἡ γλῶσσα πλουτίσθη μετὰ νέας λέξεις. Ἡ γνωριμία δὲ τῶν Ρώσσοων μετὰ τὸ δυτικὸν μυθιστόρημα ἔγινε διὰ μεταφράσεων ἀπὸ διάφορες γλῶσσας—τὴν Πολωνικὴν, Γαλλικὴν καὶ Γερμανικὴν· ἡ δὲ διάδοσις αὐτοῦ ἦτο τόσο μεγάλη ὥστε μερικὰ ἀπὸ τὰ μυθιστορήματα τῆς ἐποχῆς ἐκείνης καὶ τώρα ἀκόμη χρησιμεύουν ὡς λαϊκὰ βιβλία.

Ὁ, τι ἔγινε στὸ μυθιστόρημα τὸ αὐτὸ ἔγινε καὶ στὴν κωμῶδιον, τὸ δράμα, τὴν λυρικὴν ποίησιν, ἢ ὅποια κατ' ἀρχὰς παρουσιάσθη ὑπὸ τὴν μορφήν τῆς ὄδης, κατόπιν τῶν ἐρωτικῶν ποιημάτων. Πολὺ συνέτελεσε στὴν ἀνάπτυξιν τῆς λυρικῆς ποιήσεως καὶ ἡ νέα θέσις τῆς Ρωσσοίδος ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τοῦ Μεγάλου Πέτρου. Ἐνῶ πρὶν σύμφωνα πρὸς τὴν διδασκαλίαν τοῦ Οἰκονομικοῦ (Δομοστρόϊ) ἢ ρωσσοῖδα ἦτο κλεισμένη στὸ σπίτι ἀπὸ τὴν ἐποχὴν τοῦ ἀναμορφωτοῦ τῆς Ρωσσοίας ἐλευθερώθη καὶ βγήκε στὴν κοινωνίαν. Μετὰ τὴν βοήθειαν λοιπὸν τῆς ξένης φιλολογίας—τῆς γαλλικῆς τῆς διαδομένης τότε σ' ὅλην τὴν Εὐρώπην—βρέθηκα ὁ κατάλληλος δρόμος γιὰ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς ρωσσοικῆς ποιήσεως καὶ τοῦ ρωσσοικοῦ μυθιστορηματοῦ. Καθῆκον κατόπιν τῶν Ρώσσοων ἦτο α) νὰ ἐφαρμόσουν τὴν δανεικὴν μορφήν πρὸς ρωσσοικὸν περιεχόμενον καὶ β) νὰ μορφώσουν ἀντὶ τῆς βαρβαρῆς παλαιοσλαβικῆς κατάλληλην γλῶσσαν ζωντανὴν καὶ ἱκανὴν νὰ μεταδίδῃ τὰς σκέψεις καὶ τὰς ιδέας. Αὐτὴ ἡ μεγάλη ἐργασία ἔγινε ἀπὸ τοὺς συγγραφεῖς τοῦ XVIII καὶ τῶν ἀρχῶν τοῦ XIX αἰῶνος. Οἱ Ρώσσοι συγγραφεῖς ἀπὸ τὴν ἀρχὴν τοῦ XVIII αἰῶνος μοροῦν νὰ ὀνομασθῶν πρῶτοι συγγραφεῖς τῆς Ρωσσοίας μετὰ τὴν ἀληθινὴν τῆς λέξεως σημασίαν διότι καὶ θεωροῦσαν τὴν λογοτεχνίαν ὡς ἔργον καὶ διότι ἔγραφον ἐπειδὴ αἰσθάνοντο μέσα τοῖς τὴν ἀνάγκην νὰ γράφουν. «Δὲν εἶνε—λέγει ὁ συγγραφεὺς τῆς περιφίμου ἱστορίας τῆς Ρωσσοικῆς λογοτεχνίας Α. Πέτιν— τυχαῖοι ἐρωσσοίτεχνες μετὰ τὴν ἀπόφασιν νὰ ἐργάζονται κρυφὰ καὶ νὰ διαδίδουν τὰ ἔργα τοὺς ἀνυπόγραφα εἰς στενὸν κύκλον. Τοῦναντίον μ' αὐτοὺς γιὰ πρώτην φοράν ἀνοίξε ἡ φιλολογικὴ παλαίστρα· ἢ ἐργασία τοὺς ἄρχισε νὰ γίνεται φανερὰ διὰ

τοῦ τύπου καὶ νὰ διαδίδεται εἰς μεγάλον κύκλον ἀναγνωστών. Τὰ ἔργα τοῦς ποῦ προωρίζοντο «πρὸς ὠφέλειαν καὶ εὐχαρίστησιν» προκαλοῦν περὶ τὴν κριτικὴν κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἄρχισε ἡ ἀλληλοεπίδρασις τῆς φιλολογίας καὶ κοινωνίας. Μετὰ λίγα λόγια παρουσιάσθη καὶ στὴν Ρωσσοίαν ἡ φιλολογικὴ ζωὴ ὅχι ὡς τυχαῖον ἀλλ' ὡς ὄργανικον φαινόμενον τῆς κοινωνικῆς ζωῆς. Καὶ κοντὰ σ' αὐτὰ ἄλλα ἔξωτερικὴ καὶ ἔσωτερικὴ βῆσις τῆς φιλολογίας παρουσιαζόταν ἡ πρώτη πιθανότης τῆς ἀναπτύξεώς της στὸ μέλλον ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν τῆς γύρω ζωῆς. Οἱ Ρώσσοι συγγραφεῖς λοιπὸν ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν τοῦ ψευδοκλασσοικισμοῦ ἄρχισαν νὰ γράφουν ὄδους, ἔπη, λυρικά ποιήματα, τραγωδίας, κωμῶδιες, σάτυρες, ἔχοντες ὅλα ὅσα καὶ τὴν ρωσσοικὴν ζωὴν. Τέτιοι δὲ εἶνε ὁ Ἀντίοχος Καντεμίρ (1708—1744), ὁ Βασίλειος Τριετακόφσκι (1703—1769), ὁ Μιχαὴλ Λομονόσωφ, ὁ Ἀλέξανδρος Σουμάρόκωφ (1718—1777), ὁ Δεβίς Φὸν Βίξιν (1744—1792), ὁ Βασίλειος Καλνίσι (1756—1823), ὁ Γαβριὴλ Δερζάβιν (1743—1816) κλπ. Οἱ περισσότεροι ὅμως ἀπ' αὐτοὺς ἐργάζοντο συγχρόνως διάφορα εἶδη καὶ ὅλοι τοὺς σχεδὸν περιορίζον τὴν ποίησιν στὴν τέχνην καὶ τὴν ἱκανότητα νὰ γράφουν στίχους. Ἀνάμεσα σ' ὅλους ὅς τὸν Δερζάβιν διακρίνεται ὁ Λομονόσωφ ὁ ὁποῖος ἔχει ἀρκετὸν τάλαντον καὶ αἰσθησιν, τὸ ὅποῖον γίνεται φανερὸν διὰ μέσου τοῦ ρητορικοῦ ὕφους—τοῦ κοιντοῦ διὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην—τῶν ποιημάτων του. Ὁ Λομονόσωφ βέβαια δὲν εἶνε ποιητὴς ὅπως τὸν ἐννοοῦμεν τώρα, οὔτε λυρικός, οὔτε ποιητὴς ποῦ παρουσιάζει ζωντανὰ τὴν ἐποχὴν του· γι' αὐτὸ δὲν εἶχε οὔτε κλίση, οὔτε ἀρκετὴ φαντασίαν· τὸν συγκινοῦν ὅμως ἡ φύσις, τὰ μεγάλα ἔργα, τὰ σύγχρονα γεγονότα τῆς πατρίδας, πρὸ πάντων τὸ ἔργον τοῦ Μεγάλου Πέτρου. Κοντὰ σ' αὐτὰ ὁ Λομονόσωφ δὲν μπορεῖ νὰ ὀνομασθῇ καθ' αὐτὸ ποιητὴς· ἡ ἐπιστήμη τὸν ἔχει δεμένο μετὰ τὸν ἑαυτὸν τῆς—εἶνε περισσότερο ἐπιστήμων παρὰ καλλιτέχνης. Τὰ ἔργα του ὅμως ἂν δὲν ἔχουν μεγάλην ὄξιν ἀπὸ ἀπόψεως τῆς ὁμορφίας, τῶν ιδεῶν, ἔχουν ὅμως μέγιστη σημασίαν ἀπὸ τῆς ἀπόψεως τῆς γλῶσσας. Ἡ γλῶσσα ἐκείνης τῆς ἐποχῆς καθὼς εἰς κάθε ἀρχίζουσαν φιλολογίαν προκαλοῦσε πολλὰς συζητήσεις, ἀπειρους ἀγῶνας, φιλονεικίας καὶ ἀσυμφωνίας. Τὸ ζήτημα τῆς σχέσεως τῆς παλαιοσλαβικῆς μετὰ τὴν γλῶσσαν τοῦ λαοῦ ἔφερον δολοκλήρον πόλεμον. Πολλοὶ ἀπὸ τοὺς συγγραφεῖς τότε ἦσαν ὑπὲρ τῆς δημοτικῆς, πότε ἐναντίον τῆς. Ὁ Σουμάρόκωφ ἔγραψεν ὅτι ἡ γλῶσσα τοῦ Λομονόσωφ εἶνε γεμάτη λάθη καὶ ὅτι περιορίζεται εἰς τοπικὴν διάλεκτον. Μόνον ὁ Λομονόσωφ εἶχε καθαρὰ ιδέα γιὰ τὴν γλῶσσαν ποῦ ἔπρεπε νὰ γίνῃ φιλολο-

γικὴ κατ' αὐτὸν ἢ βῆσις τῆς ἔπρεπε νὰ εἶνε ἡ γλῶσσα τοῦ λαοῦ—καὶ αἱ τρεῖς διάλεκτοι τῆς—ἐὰν δὲ δὲν ἄρκοῦσι γιὰ τὴν φτώχεια τῆς τότε τὸ δάνεισμα ἔπρεπε νὰ γίνεται ἀπὸ τὴν παλαιοσλαβικὴν. Τὴν θεωρίαν του αὐτὴ ὑπεστήριξε καὶ μετὰ ἐπιστημονικὰ ἔργα καὶ μετὰ τὰ ποιήματά του, τῶν ὁποίων ἡ γλῶσσα ἦτο ἀπλή.

Πολὺ διάστημα ὅμως καὶ μετὰ τὸν Λομονόσωφ ὡς τὸ τέλος τοῦ XVIII αἰῶνος ἡ ρωσσοικὴ ποίησις εἶχε μόνον στιχοπλόκους, ρήτορας. Τὸ ἔδαφος διὰ τὴν λογοτεχνίαν ἦτο περὶ παρασκευασμένο· ἡ ἐλευθερία στὴν ἀρχὴ τῆς αυτοκρατορίας τῆς Μεγάλης Αἰκατερίνης ἦτο ἀρκετὴ, ἀλλ' ὅμως ἡ μορφή ἢ παρμένη ἀπὸ τὴν Γαλλίαν, ἢ ιδέες τῶν φιλοσόφων στὴς ὁποῖες διάπλατα ἀνοίξε τὸν δρόμον ἢ ἴδια ἢ αυτοκράτειρα βασίλευσαν στὴν ποίησιν, τὸ δράμα καὶ τὸ μυθιστόρημα. Γι' αὐτὸ καμμιὰ λογοτεχνικὴ ἀξία δὲν ἔχουν τὰ ἔργα τῶν συγγραφέων Μιχαὴλ Χερσάκωφ (1733—1807), Βασίλειου Πετρόφ (1736—1799) καὶ ἄλλων. Μόνον μετὰ τὴν ἐμφάνισιν τοῦ Δερζάβιν ἡ ρωσσοικὴ ποίησις ἔκομε μεγάλο βῆμα πρὸς τὰ ἔμπροσ. Κατὰ τὸν Μελίνσκι ὁ Λομονόσωφ εἶνε τὸ πρῶτον ὄνομα τῆς ρωσσοικῆς λογοτεχνίας, ὁ Δερζάβιν τὸ δεύτερον. Ἄλλ' εἶπαμε περὶ ὅτι ὁ Λομονόσωφ περισσότερο ἐπιστήμων ἦτο παρὰ καλλιτέχνης, εἰς δὲ τὴν ποίησιν του περὶ πολὺ ῥήτορ παρὰ ποιητὴς. Ὁ Δερζάβιν τοῦναντίον μόνον ποιητὴς ἦτο—ἀλλὰ καὶ μόνον τῆς ἐποχῆς του. Ἄν καὶ τὸ τάλαντόν του ἦτο μεγάλο, μεγάλη ὅμως ἦτο καὶ ἡ ἐπίδρασις τοῦ Λομονόσωφ καὶ τῆς ἐποχῆς του· ἂν καὶ ἡ φύσις του ἦτο ποιητικὴ, καλλιτεχνικὴ, ἡ κοινωνία ὅμως καὶ αἱ περιστάσεις ἐμπόδιον τὴν ἀνάπτυξιν καὶ γι' αὐτὸ εἰς τὰ ἔργα του βλέπομεν ἐκρήξεις ἀληθινῆς ποιήσεως, ἀληθινῆς διδασκαλίας, ἀλλὰ καὶ κατὰ τὸν Μελίνσκι «πολλὰ μὴν διδασκαλίαν, ἔλλειψιν καλλιτεχνικῆς ἐπεξεργασίας, λίγην τῆς ρητορικῆς μετὰ τὴν ποίησιν, μεγαλοφυίαν κοντὰ σὲ ἀκατανόητες ἰδιοτροπίες». Τὸ ἔργον τοῦ Δερζάβιν ἀποτελεῖ λαμπρὰν σελίδα τῆς νέας ρωσσοικῆς ποιήσεως, ἀλλ' αὐτὸ καθ' ἑαυτὸ ἦτο μόνον προπαρασκευαστικὸν γιὰ τὴν ἀληθινὴν ποίησιν ποῦ παρουσιάσθη μετὰ τὸν Πούσκιν. Γενικὰ ὁ Δερζάβιν ἀπεμάκρυνε τὴν ποίησιν ἀπὸ τὴν ρητορικὴν καὶ τὴν ἐκλήσασε πρὸς τὴν ζωὴν. Ἡ προσέγγισις δὲ τῆς τέχνης πρὸς τὴν ζωὴν δὲν ἔγινε μόνον στὴν ποίησιν ἀλλὰ καὶ στὴν κωμῶδιαν τῆς ἐποχῆς τῆς Αἰκατερίνης. Στὴς κωμῶδιες τοῦ Φὸν Βίξιν—ὁ «Τοξιάρχης» καὶ ὁ «Ἀνγλικὸς»—βλέπομεν ζωγραφισμένη ἀληθινὰ τὴν βαρβαρότητα καὶ τὴν ἀμορφωσιά τῆς προηγουμένης γενεᾶς, συγχρόνως ὅμως καὶ τὴν καταδίκη τῆς ἐπιπολαίας, ἐσωτερικῆς μόνον εὐρωπαϊκῆς μορφώσεως τῆς νέας τὴν καταδίκη τῆς δουλείας, τῆς ἀσυνειδησίας τῶν δικαστῶν, τὴν κοροϊδίαν, τὴν πρόληψιν, τὸ κήρυγμα τῆς ἀληθινῆς μορφώσεως καὶ τῆς δικαιοσύνης. Ἡ μορφή τῶν κωμῶδιων τοῦ Φὸν Βίξιν εἶνε ἡ τῶν γαλλικῶν, ἀλλ' ὅμως τὸ περιεχόμενον αὐτῶν εἶνε περὶ ρωσσοικὸν, ἢ ρωσσοικὴ πραγματικότης, ἢ ιδέες, τὰ ἦθη, ἢ γλῶσσα ἀποδίδονται ἀληθινὰ.

Κοντὰ στὸν Φὸν Βίξιν πρέπει νὰ ἀναφέρουμε τοὺς Ἰάκωβον Κνιάζιν (1742—1771), Ἰβάν Χέμιτσοφ (1745—1784), Ἰπὸλυτον Μπογδάνοβιτς (1743—1802) στὰ ἔργα τῶν ὁποίων ἡ γλῶσσα εἶνε ἀπλοῦστερη καὶ ἡ ρητορικὴ λιγότερη παρὰ τοὺς συγγραφεῖς τῆς σχολῆς τοῦ Λομονόσωφ.

Καὶ τώρα γιὰ νὰ καταλάβουμε τὴν ἐξέλιξιν τῆς λογοτεχνίας πρέπει νὰ θυμηθοῦμε τὴν ἐξέλιξιν τῆς λογοτεχνίας στὴν Ἀγγλίαν ἀπὸ τὸν XVII αἰῶνα, ὁπότεν ἐξεκλήθη σ' ὅλην τὴν Εὐρώπην ἡ αἰσθηματικὴ λογοτεχνία· τὴν μεγάλην ἐπίδρασιν τοῦ Σαίξπηρ, τὸν πόλεμον κατὰ τοῦ ψευδοκλασσοικισμοῦ, πρὸ πάντων στὴν Γερμανίαν, διὰ τῶν

ἔργων τοῦ Λέσσινγκ—μετὰ λίγα λόγια τὴν ἀρχὴν καὶ τὴν ἐξέλιξιν τῆς ρωμαντικῆς σχολῆς ποῦ ἐδίδαξε τὴν ἐλευθερίαν τῆς μορφῆς, τῆς δημιουργίας, τὴν προσέγγισιν στὴν ἱστορίαν τοῦ κάθε λαοῦ καὶ ἐκήρυξε ὅτι ἡ ποίησις εἶνε ἐλευθερὰ καὶ ἡ αἰσθητικὴ τοῦ ποιητοῦ νόμος. Μόνον οἷον θυμηθοῦμε αὐτὰ τότε θὰ μπορέσουμε νὰ καταλάβουμε τὴν νέα τροπὴν καὶ τῆς ρωσσοικῆς λογοτεχνίας.

Καὶ στὴν Ρωσσοίαν λοιπὸν στὸ τέλος τοῦ XVII καὶ ἀρχὰς τοῦ XIX αἰῶνος ἀντὶ τοῦ πομπῶδους ὕφους τῶν ὄδων τοῦ Λομονόσωφ, τοῦ Δερζάβιν, παρουσιάζεται ἡ ἀπλοῦσις ἀντὶ τῆς ὠριμένης μορφῆς ἢ ἐλευθερίας ἀντὶ τῶν «ψυχρῶν θεμάτων» ἢ ζωῆς τῆς καρδιάς. Τὴν νέα δὲ αὐτὴ ζωὴ ἔδωκε ὁ Νικόλαος Καραμζίν (1765—1826). Αὐτὸς πρῶτος ἔγραψε μυθιστορήματα—«ἡ καυμένη Λίτσα», «ἡ Νατάλια»—ποῦ ἐδιοβάζοντο μετὰ ἐνδιαφέρον, γιὰ τὴν αὐτὰ «ἐνεργούσαν ἀνθρώπων, ἐφανερόντο τὰ πάθη ἀνάμεσα στὴ καθημερινὴν ζωὴν». Ὁ Καραμζίν ὅμως δὲν περιορίσθηκε στὴ πρωτότυπὴν ἐργασίαν ἀλλὰ καὶ μετέφρασε μερικὰ μυθιστορήματα τοῦ Marmontel μετὰ τῆς μεταφράσεως του δὲ αὐτὸς ἔφερε πολὺ μεγάλη ὠφέλεια, γιὰ τὴν ἐκείνην ἐποχὴν ποῦ ὁ ρωσσοικὴ κοινωνία τῆς σκέψεως καὶ τῆς ιδέας τῆς περὶ μορφωμένης κοινωνίας ἐκείνης τῆς ἐποχῆς. Ἡ νέος ὅμως ιδέες εἶχαν ἀνάγκην καὶ νέας γλῶσσας. Γι' αὐτὸ ὁ Καραμζίν ἔδωσε μεγάλην προσοχὴν σ' αὐτὴν καὶ τὴν μετερρῦθμισε τέλεια. Τὴν σχολαστικὴν στὴν ὅποια ἐγράφοιτο ὡς τότε ὅλα τὰ ἔργα ὅσων νὰ ἐγράφοιτο μόνον γιὰ τὴν μορφωμένην τάξιν τῆς κοινωνίας ἀντικατέστησε μετὰ ἀπλή, ζωντανήν. Αὐτὴν ἔγραψε καὶ στὰ μυθιστορήματά του καὶ τῆς μεταφράσεις, στὴς τραγωδίας του, τοὺς μύθους, στὰ γράμματα τοῦ ἀπὸ τὸ ἔξωτερον—«Γράμματα Ρώσσοῦ περιηγητοῦ»—σπουδαῖοτατα, γιὰ τὴν αὐτὰ γνώρισε τὴν Ρωσσοίαν μετὰ τὴν Δύση, στὰ πολλὰ ἡμερολόγια καὶ περιοδικὰ ποῦ ἐξέδιδε, στὴν γνωστὴν τὴν ἱστορίαν τῆς ρωσσοικῆς αυτοκρατορίας—τὴν δόξα του. Ἡ ἐργασία τοῦ Καραμζίν ἦτο ποικίλη, ἢ ὠφέλεια ποῦ ἔφερε πολὺ μεγάλη πρὸ πάντων γιὰ τὴν ἔφερε στὴ ρωσσοικὴ λογοτεχνίαν τὴν αἰσθηματικότητα. Καὶ ὅμως ὁ Καραμζίν εἶνε μακριὰ ἀπὸ τὴν πρωτοτυπίαν· ἡ τεχνητὴ αἰσθηματικὴ ἀρεσὴ σὺν κατὰ τὴν καινούριον καὶ ὅσων ἀντιστικῶμα στὴς γύρω βάρβαρες συνθήκες, ἀλλὰ σ' αὐτὴν εἶνε ὀλοφάνερο κατὰ τὴν τὸ ξένο τὸ μακρυνὸ ἀπὸ τὴν πραγματικὴν ζωὴν, τὴν ἀληθινὴν ποίησιν. Αὐτὴ δὲ τὴν ἀληθινὴν ποίησιν ἔφερε στὴ Ρωσσοίαν ὁ Βασίλειος Ζουκόφσκι (1783—1852). Τὸ κυριώτερον χαρακτηριστικὸν τῆς ποιήσεώς του εἶνε ἡ ἀτομικότης. Ἡ οἰκονομικὴ του περιπέτεια, ἢ μελαγχολία του, ὁ ἀνυχοῦς ἔρωσ του, ἢ βαθειὰ του πίστις διευθύνων καὶ τὴν πρωτότυπὴν καὶ τὴν μεταφραστικὴν τὴν ἐργασίαν. Ὁ Ζουκόφσκι μετὰ τὴν εἰσαγωγὴν τῶν ρωμαντισμοῦ στὴν ποίησιν του πλάταινε τὴν ρωσσοικὴν ποίησιν γιὰ τὴν ἔφερε σ' αὐτὴ τὴν ἀγνωστὴν ὡς τότε σφαῖραν τῶν αἰσθημάτων ὅχι σὺν τοῦ Καραμζίν ψεύτικην, τεχνητὴν, ἀλλ' ἀληθινὴν, βγαλμένην ἀπὸ τὰ βάθη τῆς πονεμένης του καρδιάς. Μετὰ τὴν μεταφραστικὴν του δὲ ἐργασίαν γνώρισε τὴν Ρωσσοίαν μετὰ τὸν εὐρωπαϊκόν, πρὸ πάντων γερμανικόν, ρωμαντισμόν. Μετέφραξε ὅμως μόνον ἐκεῖνα ποῦ συμφωνοῦσαν μετὰ τὸν ἔσωτερον τοῦ κόσμου καὶ γι' αὐτὸ ἐπαινε ἀπὸ παντοῦ ὅπου εὐδοκίωκε τὸ ἐγὼν του—ἀπὸ τὸν Σίλλερ, Γκαίτε, Μάισον, Οὐλανδ, Βάλτεφ-Σκότ, Τόμας Μοῦρ, Γρέϋ καὶ ἄλλους Γερμανοὺς καὶ Ἀγγλοὺς ποιητῆς.

Συχνὰ ὁ Ζουκόφσκι δὲν μετέφραζε πιστὰ ἐνίοτε στὰ πρωτότυπα του ἔργα βρισκομεν δολοκλήρα κομμάτια παρμένα ἀπὸ ξένους συγγραφεῖς· γενικὰ ὁ Ζουκόφσκι δὲν μπορεῖ νὰ ὀνομασθῇ μεταφραστὴς αὐτοῦ καὶ ἐκείνου τοῦ ξένου συγ-

Υραφέως αλλά μεταφερτής στην Ρωσία του μεσαιωνικού ρωμαντισμού που αναγεννήθηκε υπό των γερμανών και άγγλων ποιητών προπάντων υπό του Σίλλερ.

Σύγχρονος του Ζουκόφσκι εινε ο Κωνταντίνος Μπατιάσκι (1785—1855) ποιητής με μεγάλο τάλαντο. Η ποίησις του Μπατιάσκι δεν έχει τίποτε το κοινόν με την ποίησι του Ζουκόφσκι. Ένώ τον πρώτον τραβά το άγνωστο, το άριστον, το σκοτεινό, τον Μπατιάσκι τον ναινίον ελκύει ο φωτεινός κόσμος της αρχαιοίητος ή φωτεινή Έλλάς αλλά και η Ίταλία. Ο Πετράρχης, ο Αριώστος και ο Τάσος εινε οί πειό αγαπημένοι του ποιηταί. Ο Μπατιάσκι εινε ο πρώτος ρώσος ποιητής καλλιτέχνης, ψάλτης της νεότητος και του έρωτος. Ο ποιητής αγαπά την ζωήν και τες χαρές της, προσπαθεί να λησμονήση της λύπαις και της πίκρας της. Άλλ' όσο και αν εινε μέσα του ριζωμένο το ειδωλολατρικό στοιχείο δεν έχει όμως αυτό κατακυριεύση δλότελα τη ψυχή του· ο ποιητής όσο θέλει να απομακρύνεται από τη γύρω ζωή δεν το κατορθώνει γιατί λίγο, λίγο μπαίνουν και μέσα τη ψυχή αυτού του θαλασσοπόρου ή μελαγχολία, οί άμφ'βολίες, οί όποτες ξεχύνονται εις τα ποιηματά του. Ο αρχαίος κόσμος παλαίει με τον χριστιανισμό ή αγάπη του προς την γήινην ευτυχία δεν εινε τόσω μεγάλη ώστε να καταναίκα τον πόθο της άλλανης της ζωής, να αναγκάζη την συνείδηση του να κοιμάται παντοτινά. Παντού όμως ο' όλα του τά ποιήματα είτε όταν μās λέγη για την ευτυχία και τες απολαύσεις είτε όταν παραδίδεται στην λύπη και την μεμαγαχία εινε σκορπισμένη ή χάρις. "Οτι ο Ζουκόφσκι εινε καμωτά το περιεχόμενο της ρωσικής ποιήσεως το αυτό εινε ο Μπατιάσκι για την μορφή αυτής. "Ο πρώτος της έδωκε την ψυχή ο δεύτερος το κάλλος". Αν δεν ήσαν αυτοί οί δύο δεν θα ή ήρχε στην Ρωσία Πούσιν.

Κοναί όμως ο' όλους αυτούς πρέπει να πούμε και για δύο άλλους δεξασμένους συγγραφείς, για τον μυθολόγο Ίβάν Κριλώφ (1768—1814), και τον "Αλέξανδρον Γκριμπογιέδωφ 1798—1829), τον δημιουργόν της περιφήμου κωμωδίας «το κακό από το κεφάλι». Ο Κριλώφ έγραφε ατάς αρχάς διήφορες κωμωδίες, ατύρες και μόνον το 40όν έτος της ζωής του ήρχισε να γράφη μύθους. Και οί μύθοι του αυτοί εινε ή δόξα του καδώς και ή δόξα της Ρωσίας. Αυτοί εινε το

CATULLE MENDÈS
ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΧΙΜΑΙΡΑΝ
Ο ΚΑΠΝΟΣ

Έξηλωμένοι μεταξύ τών θάμνων, με το μέτωπον έστραμμένο προς τον ώραϊον ουρανόν, ευρισκόμην εις την θελκτικήν αυτήν κατάστασιν, ήτις δεν εινε άκόμη ο ύπνος, ειναι όμως ήδη το όνειρον, και εκάπνισον με τους οφθαλμούς ήμικλείστους. Έκεινο όμως που ήπληχεν εις την πλάην μου δεν ήτο καπνός ούτε γαλλικός ούτε της Ανατολής. Όχι. Είχα θέσει έντός αυτ'ς τας άναμνήσεις μου, τας ελπίδας μου, τους άσπασμούς της χθές, τους άσπασμούς της αύριον, όλα τά όνειρα, όσα δεν έπραγματοποιήθησαν και όσα θα πραγματοποιηθώσιν ίσως, όλην την ψυχήν μου παραδεδομένην εις τας χιμαίρας και από την πλάην μου άνέβαιναν ένας καπνός, ο όποιος άνήρχετο, διεσκορπίετο, έχάνετο. Και έσκεπτόμην: «να τί γίνονται τά όνειρα!» "Υστερον μελαγχολικά έγκατέλιπα τον έαυτόν μου και άπεκοιμήθην. "Όταν ήνοιξα πάλιν τα βλέφαρά μου, ο ουρανός, ήλιόλουστος εκ της ένδόξου μεσημβρίας, έλαμπε θριαμβευτικώς. Σύννεφα άνήρχοντο εις τον καθαρόν κυανόν θόλον, πορφυρά και χρυσωμένα. "Εν έξ αυτών όλιγώτερον λαμπρόν, ήπιώτερον, όλιγον ροδόχροον, όλιγον άχνόν, και τόσον έλαφρόν έπλκυσε κυρίως το βλέμμα έμοϋ. "Ανήρχετο σιγά, άποφασιστικά. Το ήκολούθουν με τους οφθαλμούς και με την σκέψιν μου κατά την προς τας παραδεισιακάς δόξαις του ήλιου άνάβασιν του και το ήγάπων, το ήγάλων. Διότι έννόουν ότι το μικρόν αυτό σύννεφον είχε σχηματισθί από τον καπνόν της πλάης εις την όποιαν είχα θέσει τας άναμνήσεις μου, και τας ελπίδας μου, και τά όνειρά μου, όλην μου την ψυχήν...

θησαυροφυλάκιον του ρωσικού πρακτικού πνεύματος, της ρωσικής έξυπνάδας, του ρωσικού χιούμορ, της ρωσικής καθημερινής γλώσσας. Ο Κριλώφ με τους μύθους έγινε λαϊκός συγγραφέυς και τα έργα του εινε διαδεδομένα και σήμερα άκόμη σ' όλην την Ρωσίαν.

Η δέ κωμωδία του Γκριμπογιέδωφ εινε ή πρώτη και ως σημερινον θαυμασία άπόπειρα του στιγματισμού της ρωσικής κοινωνίας. Τα πρόσωπα της κωμωδίας εινε παρμένα από την κοινωνία της Μόσχας, την όποιαν ο συγγραφέυς έξευρε κατάβαθα διότι και ο ίδιος καταγότανε απ' αυτήν. Ο κύριος χαρακτήρ της κωμωδίας εινε ή διαμαρτυρία εναντίον εκείνων που και τότε διαν ζούσε ο Γκριμπογιέδωφ και κατόπιν μπορεί κανείς να πη και σήμερα άκόμη ήσαν και εινε εναντίον της προόδου, του πολιτισμού, εναντίον εκείνων τών όποιων κατά τα λόγια του συγγραφέως—«προς την ελεύθερη ζωή άσπονη εινε ή έχθρα». Ο ήρωας της κωμωδίας ο Τσάτσκα εινε και θα μείνη για πάντα αγαπητός στην ρωσική κοινωνία, γιατί, αν και υπέφερε από την άμύροφη, την αίώνια εύχαριστημένη κοινωνία, από της προσβολές και κατά του μυαλού του και της καρδιάς, δεν υπεχώρησε, αλλά δυνατός, σταθερός επάλαισε έχων βαθειά στην ψυχήν του όλα τα Ιδονικά, της άνησυχίας και τους ευγενείς πόθους του ανθρώπου.

Η ρωσική λοιπόν λογοτεχνία έψ ήρχισε από την μίμηση—παιδική, μαθητική—των ξένων έργων, από την μεταφοράν έτοιμής μορφής, έτοιμων ιδεών που παρουσιάσθηκαν στην Δύση, ύστερον από μακρόν ιστορικόν βίον, κατά τόν ΧVΙΙΙ και αρχάς του ΧΙΧ αιώνος άπολοποίησε την γλώσσον, έτελειοποίησε τον στίχον, τέλος άπαρήθηκε τον ψευδοκλασικισμό και μόνον μετά πολλούς άγώνες, συχνά επικινδύνους,—άρκει να ένθυμούμε πως ήσαν άνθρωποι γάν τον Σισκόφ, που ένόμιζαν τους άπλοποιούντας την γλώσσον προδότης της πατρίδος—έτοιμάσε για τους κατόπιν συγγραφείς την ανεξαρτησίαν. Μ' αυτή δέ την άνεξαρτησία ή ρωσική λογοτεχνία από γενική, κοσιοπολιτική και μιμητική έγινε έντική, απέκτησε ζωντανό χαρακτήρα και μεγίστη επίδρασι επί της κοινωνίας.

Όδησός Δις "Αννα Στοματελάτου

Ο ΟΥΡΑΝΟΣ ΕΙΣ ΤΟΝ ΠΟΤΑΜΟΝ

Έκεινο το βράδυ του Μαΐου—ώ! πόσον αυτή ή ώρα εινε μακρυνά, πόσον εινε μακρυνά!—το βράδυ εκείνο του Μαΐου έν άστρον είχε πέσει εις τον μικρόν ποταμόν.

Και μου ειπε:

«Πιστεύεις ίσως ότι από τον λαμπρόν ουρανόν κατέβηκα χωρίς λόγον εις την σκοτεινήν σας γήν; Πόσον μεγάλη εινε ή πλάην σου! Έγνώριζα πολυ καλά ότι θα έπερνούσε εις τον δρόμον την στιγμην άκριβώς που θα έπερτα και έαν ήελθς, να άπλώσω τας άκτινάς μου ως πέρα πτέρυγος, θα σε μεταφέρω εις τας θείας κατοικίας της ειρήνης και του φωτός. Έκει ήμηλά, εκεί ήμηλά, ήμηλότερα άκόμη, αί ανθρώπινοι πραγματικότητες δεν υπάρχουν: εκείνο το όποτον όνομάζεται ή αλήθεια ούδέποτε έλύπησε τους οφθαλμούς των διανυών άστέρων» αλλά τά όνειρα εινε οί συνήθεις διαβάται των φωτεινών δρόμων».

Δεν έδίστασα, απήντησα:

«Άνοιξε τας πτέρυγας σου, πάρε με, φωτεινόν πτηνόν!»

Το άστρον τότε με άνήρπισε και με ώδήγησε προς τας χώρας της χιμαίρας, των όνειρων, και ούδέποτε πλέον επανήλθον εκείθεν από το βράδυ εκείνο του Μαΐου.

Παρίσιον. Οκτώβριος 1913

Σ. Ο. Α.

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΕΝΟΣ ΙΔΙΟΤΡΟΠΟΥ

ΣΥΛΛΟΓΗ ΥΠΟ ΙΩ. Γ. ΦΡΑΓΓΙΑ — ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΟΓΔΟΗ

Ο ΑΝΑΣΤΡΟΦΟΣ ΚΟΣΜΟΣ

Φίλε μου

Σπεύδω με πολλήν σοβιρότητα να σου άνακοινώσω τας άπροσδοκήτους έντυλώσεις τας όποιαις μοι έκαμε χθές το έσπέρας εις περιεργος άνθρωπος με βαθείας και πλουσίας φιλοσοφικά και θρησκευτικά γνώσεις και μεγάλην πείραν του κόσμου. Πρόσεξε, σε παρκαλώ, διότι δεν πρόκειται περι άστεισμού, αλλά περι πραγμάτων πολυ σοβαρών και καταπληκτικόν τα όποια άνοιγουν νέον στάδιον εις την μελέτην του μέλλοντος της ύλης δημιουργίας.

Πρό όλίγων ημερών, ως ήξευρες, ήλθε και έγκατεστάθη έν Αθήναις το νεοφανές θέατρον υπό το όνομα Κινηματογράφος (Cinematographie).

Δεν ήξεύρω αν το έπεσκέψης και σύ, εγώ όμως μετέβην επανειλημμένως εις τας παραστάσεις του, αί όποια ειναι άρκετά περιεργοι διότι βλέπεις επί ενός τεταμένον λευκού πανιού φωτογραφικάς εικόνας με ανθρώπους και ζωα να κινούνται ως να ήσαν πραγματικά. Αί εικόνας αυται έχουν ληφθί δια στιγματοπυτικής φωτογραφικής μηχανής επί ταινίας, ήτις εκτυλισσομένη ταχύτατα ένώπιον συγκεντρωμένου ήλεκτρικού φωτός, αναπαριστά επί του πανιού την εκ του φυσικού άποτυπωθείσαν κίνησιν.

Έκαθήμην εκεί μετά τινος φίλου μου, όστις κατά το διάλειμμα μοι παρουσίασεν ένα παρακαθήμενον μεταξύ ήμών των δύο φίλων του όνόματι Αλκιβιάδην Κροέλλην, άνθρωπον μετρίου άναστήματος, με ζωηρούς μαύρους οφθαλμούς, πυκνάς όφρες, ούλην μαύρην κόμην, ήλικίας 50 περίπου έτών.

Ειναι ξένος και πλούσιος εισοδηματίας, άλλ' ο νοός του ειναι πολυ πλουσιώτερος. Έχει έγκύψει, ως έμαθον ύστερον, εις την μελέτην των φυσικών και φιλοσοφικών επιστημών εκ νεαρής ήλικίας, γινώσκει λεπτομερώς τας πηγάς των διαφόρων άσιανών και άσιαν τών Ινδικών θρησκευμάτων έχει διέλθει την Ασίαν όλην, τας Ινδίας, την Κίναν και την Αφρικήν διέμενε επί πολυ εις την Αυστραλίαν, την Ιαπωνίαν και τας δύο Αμερικάς και γνωρίζει τας κυριώτερας γλώσσας του κόσμου. Ειναι ζωντανόν εγκυκλοπαιδικόν λεξικόν τόσον πλήρες, ώστε ο όμιλόν μετ' αυτού διατελλέ έν διαιρέσει βαθεία καταπλήξει όχι μόνον δια τις γνώσεις του άλλ' ιδίως δια την ταχύτητα της αντίληψως, την όξύνοιαν και την εύστοχον κρίσιν, ειναι ευγενής τους τρόπους αλλά δεν γνωρίζει ούτε αγαπά τας υπερβολικάς φιλοφρονήσεις και τους γελοίους τύπους της έθιμοτυπίας. Δεν ειναι σχολαστικός, έχει πνεύμα πραγματικώτατον, λέγει δέ την αλήθειαν άφελέστατα χωρίς να επιδιώκη θαυμασμόν, ούτε να έχη αξιώσεις τουότου.

Όταν έληξε το διάλειμμα του θεάματος, διεκόψαμεν την συνομιλίαν και εγώ προσηλώθην εις τον κινηματογράφον, άλλ' έξηκολούθουν να κατέχωμαι υπό της βαθείας έντυπώσεως, την όποιαν μου είχε κάμει ή κατά το διάλειμμα συνομιλία μου μετά του Κροέλλην περι διαφόρων θεμάτων κοινωνικών και φιλοσοφικών. Φαίνεται δέ ότι και αυτός θα ήχηριστήθη εκ της συνανατροφής μου διότι έμεινε έστραμμένος προς έμε χωρίς να προσέχη εις την παράστασιν.

—Δεν σάς άρέσκει βλέπω ή παράστασις, του ειπα, άφοϋ δεν προσέχετε εις το θέαμα.

—Η παράστασις ειναι καλή, μοι απήντησεν, άλλ' ο κινηματογράφος κατήγησεν τώρα πλέον συνήθης και δεν μου κάμνει πολλήν έντύπωσιν» θα ήτο περι-

εργον αν έβλεπε κανείς την ταινίαν να εξελίσσεται άνάποδα.

—Πώς άνάποδα; ήρώτησα.

—Ίδού. Έάν ή ταινία ήτο τυλιγμένη αντιστρόφως ώστε ν' άρχίξη εκτυλισσομένη από του τελευταίου άκρου της και να τελειώνη εις την αρχήν της, φαντάζεσθε τί περιεργον θέαμα θά παρουσίαζε;

«Η έρώτησις μ' έξέπληξε και δεν εύρον τί ν' άπαντήσω.

—Το πράγμα φαίνεται εκ πρώτης όψεως παιδαριώδες, ειπεν ο Κροέλλης, και όμως εις τον έμβριθή έξεταστήν των πραγμάτων ειναι γόνιμον πολλών και μεγάλων συμπερασμάτων.

Έσιώπων και τον παρετήρουν μετά προσοχής, ύποθέτων ότι άστεινύεται.

—Προσέξατε, ειπεν άφελώς, εις το έξής παράδειγμα.

«Η κινηματογραφική εικόνα ενός ανθρώπου ή ίππου βαδίζοντος κατ' ευθείαν προς τά έμπρός, έάν εκτυλιχθί αντιθέτως, θα ιδήτε τον άνθρωπον ή τον ίππον να βαδίξη προς τά όπίσω μέχρι του σημείου από του όποιου την πρώτην φοράν ήρχισε να βαδίξη. Έάν ο άνθρωπος τρώγη εισάγων το φαγητόν εις το στόμα, θα φανή ότι έξάγει από το στόμα το φαγητόν και το άφίνει επί της τραπέζης. Έάν πυροβολή ή τσέση, θα φανή ότι ή σφαίρα ή το βέλος επανέρχεται εις το πιστόλιον ή εις το τόξον. Έν γενεί ο χρόνος έντός του όποιου συμβαίνει μία κίνησις θα όπισθοδρομή προς το παρελθόν.

—Το πράγμα ειναι τώντι αληθές, ειπον εγώ, και περιεργον ως θέαμα αλλά ποια συμπεράσματα δύναται να προκύβουν έξ αυτού;

—Άμεσα, όχι βέβαια, υπέλαβεν εκείνος ζωηρώς αλλά με ήθος εμφάνισεν τέλειαν πεποίθησιν. Η τοιαύτη όμως παράστασις θα έδιδεν έστω και άμυδράν ιδέαν της όπισθοχωρητικής εικόνας την όποιαν θα παραστήση άσφαλώς μίαν ήμέραν έν τω μέλλοντι ή κίνησις, ή διασκευή και ή σύστασις του σύμπαντος.

Η κατάπληξις μου έκορυφώτο. Δεν ήδυνάμην να εκλέξω μεταξύ της ύπονοίας ότι είχαν ένώπιόν μου ένα παράφρονα και του θαυμασμού ότι συνομιλούν μετά σοφού μεγίστου.

—Δυστυχώς, έξηκολούθησεν ο περιεργος άνθρωπος, αί μεγάλα φιλοσοφικά αλήθειαι, όσαι ειναι άκόμη νέαι και ανεπίδεκτοι άμεισου άποδείξεως, όμοιάζουν άπέναντι της στενής αντίληψως των ανθρώπων με βουνα πέλωρια τά όποια πρόκειται να διελθώσι δια μικράς όπης. Άπαιτείται να παρέλθη χρόνος πολυς όπως ή όπή άνοιχθί αναλόγως να δυνηθί να χωνεύσθην την ιδέαν. Παρετήρησα τούτο εις έμε αυτόν.

Και εγώ ο ίδιος έδυσιπίστησα όταν κατά πρώτον άντίκρυστα το άποτέλεσμα μις επιστημονικής αληθείας ως θα έδυσιπίσει π. χ. ο Θαλής ο Μιλήσιος, ο αρχαίος σοφός, έάν του έλεγε τότε κανείς ότι ήροχοτο εποχή καθ' ήν από άποστάσεως μεγάλης θα δύναται ο άνθρωπος να συνομιλή δια του τηλεφώνου μετ' άλλου ανθρώπου. Σάς λέγω λοιπόν μετά πλήρους πεποιθήσεως ότι θα έλθη εποχή κατά την όποιαν ο κόσμος θα λάβη κίνησιν αντίθετον της σημερινής και θα επαναληφθώσιν άσφαλώς αντιστρόφως, πάντα άνεξαρτέτως τά γεγονότα όσα απ' άρχής της δημιουργίας έως τότε θα έχωσι λάβει χώραν.

—Μά πως επείσθητε περι τούτου;

—Έκ της συγκριτικής μελέτης των διαφόρων αρ-

χαίων και νέων θρησκευμάτων και των σημερινών επιστημονικών δεδομένων εμόρφωσα πλήρη την πεποίθησιν ότι η θεωρία περί μελλούσης ζωής και περί αιθανασίας της ψυχής είναι επιστημονική αλήθεια ήτις θα εκδηλωθή καθ' ὃν τρόπον εἶπον, καίτοι σήμερον φαίνεται συνυφασμένη με διαφόρους μύθους και προλήψεις. Παρακολουθήσατε την ἔστω και ἀτελή και πρόχειρον παράστασιν τῆς εικόνας τὴν ὁποῖαν θὰ σαῖ δώσω διὰ νὰ λάβητε ἰδέαν τινὰ τοῦ πράγματος.

ὑποθέσατε, ἵνα μ' ἐννοήσητε εὐκολώτερον, ὅτι τὸ σῆμακον ἀποτελεῖ ἓν μηχανικὸν σύνολον ἀπλανῶν και πλανητῶν ἀστέρων τοὺς ὁποῖους θέτει εἰς κίνησιν εἰς μόνος μέγας ἀόρατος τροχὸς κινούμενος ὑπὸ πηλωρίας ἀόρατου δυνάμεως και στρεφόμενος κατὰ τὴν αὐτὴν φορῆν. Ἐν ὅσῳ τὸ σύνολον τοῦ κόσμου οὕτω κινεῖται, παράγονται τὰ ἱστορικά γεγονότα και αἱ κατὰ μέρος κινήσεις, ζωαί, μεταλλαγαί και θάνατοι. Ὅταν ἔλθῃ τὸ πλήρωμα τοῦ χρόνου, ἢ πρὸς μίαν και τὴν αὐτὴν φορῆν περιστροφικὴ κίνησις τοῦ συνόλου τούτου θὰ σταματήσῃ βαθμηδὸν και ὁ ἀόρατος παγκόσμιος τροχὸς θ' ἀρχίσῃ νὰ στρέφῃται ἀντιστρόφως. Τότε φυσικώτατα αἱ κινήσεις τῶν οὐρανίων σφαιρῶν θὰ λάβουν ἀντίστροφον διεύθυνσιν. Ὁ ἥλιος π. χ. ἢ σελήνη κλπ. δι' ἡμᾶς τοὺς ἐπὶ τῆς γῆς θ' ἀνατέλωσιν ἐκ τῶν σημερινῶν δυσμῶν και θὰ δύωσιν ἐπὶ τῶν σημερινῶν ἀνατολῶν. Ἡ χρονολογία θὰ λήθῃ ὡς ἀφετηρίαν τὴν στιγμὴν καθ' ἣν ἤρχισ ν ἢ πρὸς τὰ ὀπίσω κινήσις, οὕτως ὥστε ἐὰν ἀριθμῶμεν τότε τὰ ἔτη ἀναδρομικῶς, τὰ γεγονότα συνέβησαν καθ' ὄρισμένον δευτερόλεπτον, λεπτόν, ὥραν, ἡμέραν και ἔτος τῆς προτέρας χρονολογίας, θὰ ἐπαναληφθῶσιν ἀντιστρόφως κατὰ τὴν αὐτὴν ἀντίστοιχον στιγμὴν και οὕτω καθέξῃ; πρὸς τὰ ὀπίσω.

Ἄς ὑποθέσωμεν π. χ. ὅτι ἡ ἀναστροφή θὰ λάβῃ χώραν ἐν ἔτει 3000 μ. Χ. Μαρτίου 8 ὥρα 10η και 56' π. μ. Οἱ ἄνθρωποι και τὰ ζῶα ἐν γένει τὰ ἀποθανόντα π. χ. τῇ 7 Μαρτίου τοῦ αὐτοῦ ἔτους θ' ἀναστήθωσιν ἐν τῇ αὐτῇ ηλικίᾳ και φέρουσι τὴν αὐτὴν νόσον ἢ ἄλλην αἰτίαν ἐξ ἣς ἀπέθανον, θὰ θεράττωνται βαθμηδὸν ὀπισθοχωροῦντα πρὸς τὴν προτέραν ηλικίαν και ἀκμὴν, μέχρις οὗ καταντώντα βρῆθῃ εἰσελθῶσι πάλιν εἰς τὴν κοιλίαν τῆς μητρὸς των. Ὁ τάφος των θὰ εἶνε ἡ ἀρχὴ τῆς ζωῆς των και ἡ γέννησις των θὰ εἶνε τὸ τέλος των. Ἐὰν ἐγὼ ἢ σεις ἀποθάνωμεν τῇ 4 Δεκεμβρίου 1900, θ' ἀναστήθωμεν ὅταν ἔλθῃ ἀναδρομικῶς ἡ αὐτὴ ἡμέρα και ὥρα. Θὰ πράξωμεν δὲ καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῆς νέας ζωῆς μας κατὰ τὰς αὐτὰς ὥρας και στιγμάς, τὰς αὐτὰς πράξεις, ἀλλ' ἀντιστρόφως, τὰς ὁποίας θὰ ἔχωμεν πράξει κατὰ τὴν πρώτῃν μας ζωὴν.

Με συγχωρεῖτε, τοῦ εἶπον, ἀλλὰ λησιμονεῖτε νομίζω ἐν σπουδαιότατον πρᾶγμα.

Ποῖον; με ἠρώτησε με ἦθος ἀνθρώπου ὅστις εἰλικρινῶς θέλει νὰ μάθῃ μήπως ἔσφαλε.

Λησιμονεῖτε ὅτι ὁ ἄνθρωπος τοῦλάχιστον, ἔχων ἐλευθέραν λογικὴν βούλησιν, θὰ δύναται τότε νὰ πράξῃ και ἄλλα, τὰ ὁποία δὲν ἔπραξε κατὰ τὴν πρώτην του ζωὴν και τότε ἡ θεωρία σας θὰ διαφουσθῇ.

Ἄ! ἀπήντησε μειδιῶν, ὡς ἄνθρωπος ὅστις αἰσθάνεται ἀνακούφισιν βλέπων ὅτι δὲν κατώρθωσαν νὰ τὸν διαφουσῶν. Ἡ περί ἐλευθερίας τῆς βουλήσεως θεωρία εἶνε πεπλανημένη. Ἐάν ποτε εὐρωμεν εὐκαιρίαν κατὰλληλον θὰ σαῖ ἀποδείξω ὅτι εἶμαι αἱ πράξεις τοῦ ἀνθρώπου εἶνε ἀναπόδραστα ἀποτελέσματα αἰτιῶν ἀνεξαρτήτων τῆς θελήσεώς του, ἢ μᾶλλον ὅτι ἡ θέλησις του δὲν εἶνε δύναμις κινῶσα ἀλλὰ κινουμένη και φαινομενική. Ἐπὶ τοῦ παρόντος λάβετε τοῦτο ὡς ἀποδειγμένον.

Ὡμίλει μετὰ τούτης πεποιθήσεως ὥστε ὁ θανμασμός μου ἤξανε πάντοτε. Μοῦ ἤρχετο νὰ γελάσω, ἀλλὰ και

ἐφοβούμην μήπως τὸ γελοῖον αὐτὸ ἦτο μεγάλη ἀλήθεια, συντρίβουσα ὑπὸ τὸν ὄγκον τῆς ὕλης τὰς εἰς τὴν ὥρα μορφωθείσας φιλοσοφικὰς πεποιθήσεις και ἰδέας τῆς ἀνθρωπότητος.

Ἡ ταινία λοιπὸν τοῦ κινηματογράφου δύναται νὰ δώσῃ ἰδέαν τινὰ τῆς μελλούσης ζωῆς μας, ἐξηκολούθησεν. ὑποθέσατε ὅτι κατορθώοντες ποτε νὰ κινηματογραφήσωμεν ὁλόκληρον τὴν ζωὴν ἐνὸς ἀνθρώπου ἀπὸ τῆς στιγμῆς τῆς γεννήσεώς του ἀδιαλείπτως μέχρι τοῦ γήρατος και τοῦ θανάτου του και ὅτι μετὰ τὴν ταφήν του εἰς τὴν γῆν, ἐκτυλίσομεν τὴν τεραστίαν αὐτὴν κινηματογραφικὴν ταινίαν ἀντιστρόφως ἀπὸ τοῦ τέλους εἰς τὴν ἀρχὴν. Τί θὰ ἴδωμεν;

Ὁ τάφος ἀνοίγεται. Ὁ νεκροθάφτης ἐξάγει τὸ χῶμα και τὸ φέρετρον ἐκ τοῦ τάφου ὁ ἱερεὺς και ἡ λοιπὴ συνοδία ἀπέρχονται βαδίζοντες πρὸς τὰ ὀπίσω μετὰ τὸ μέτωπον ἐμπρός. Τὸ φέρετρον ἐπαναφέρεται εἰς τὴν αὐλήν, τίθεται ἐπὶ τῆς νεκροφόρου. Οἱ ἱερεῖς μετὰ τὸν σταυρὸν και τὰ λοιπὰ ἐφόδια, αἱ ἄμαξαι και οἱ λοιποὶ ὀπισθοβατοῦντες, ὅλοι ἐπανέρχονται εἰς τὸν ναόν. Ψάλλεται ἡ νεκρικὴ ἀκολουθία ἀπὸ τοῦ τέλους εἰς τὴν ἀρχὴν. Ἡ πομπὴ ἐξέρχεται τοῦ ναοῦ μετὰ τὸ φέρετρον κλπ. πάντων ὀπισθοβατοῦντων. Ἐπανέρχονται οὕτως εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἀποβιώσαντος, τίθεται τὸ φέρετρον ἐκεῖ ἔνθα ἦτο πρὸ τῆς κηδείας και ἐπαναλαμβάνομεν ἀντιστρόφως πάντων τῶν προηγουμένων γεγονότων φθάνομεν εἰς τὸ σημεῖον καθ' ὃ ὁ νεκρὸς ἐξέπνευσε. Τώρα ὁ νεκρὸς κινεῖται, ἐπανέρχεται εἰς τὴν ζωὴν, γέρον ὡς ἦτο κατὰ τὸν χρόνον τοῦ θανάτου και ἀσθενής. Βαδμηδὸν ἀνακτᾷ τὴν ὑγιάν του, παρερχομένων τῶν ἐτῶν συντάττει τὴν διαθήκην του. Φθάνει εἰς τὴν ἀνδρικήν ηλικίαν, γίνεται πατήρ τέκνων και μετὰ τοῦτο τελεῖ τοὺς γάμους του μετὰ τῆς μητρὸς των, ἀπὸ τοῦ τέλους εἰς τὴν ἀρχὴν, ὕστερον ἐρᾷται τῆς συζύγου του, γράφει στίχους ὀπισθογραφικῶς, λαμβάνει τὸ δίπλωμά τιν, μετὰ τοῦτο φοιτᾷ εἰς τὸ Πανεπιστήμιον και κατόπιν εἰς τὸ Γυμνάσιον, γίνεται μειράκιον, παιδίον, βρέφος και τέλος εἰσέρχεται εἰς τὴν κοιλίαν τῆς μητρὸς του και ἐξαφανίζεται. Καθ' ὅλον τὸν δευτερον τοῦτον βίον του οὐ μόνον δὲν εἰσάγει εἰς τὸ στόμα του τροφάς, ἀλλὰ τοῦναντίον ἐξάγει τοιαύτας ἐκ τοῦ στόματος και τὰς ἀφίρει ἐπὶ τῆς τραπέζης.

Και ἐὰν κατορθώθῃ ὁ συνδυασμός τοῦ κινηματογράφου μετὰ τοῦ φωνογράφου, ὁ θεατῆς και ἀκροατῆς ἀντιστρόφως ταινίας πῶς θ' ἀκούῃ τοὺς κατὰ τὸ διάστημα τῆς ἐξελέξεως αὐτῆς ἤχους, ὀμιλίας, ἄσματα, πυροβολισμούς, κλπ. ἠρώτησα ἐγὼ.

Δὲν θ' ἀκούῃ ἀπολύτως τίποτε, ἀπήντησεν ὁ Κορίλλης ἀμέσως. — Πῶς δὲν θ' ἀκούῃ;

Ἄπλούστατα. Διότι ὁ ἦχος ἢ ὁ κρότος δὲν θὰ ἐξέρχονται ἐκ τῆς σάλπιγγος τοῦ φωνογράφου εἰς τὰ ἔξω, ἀλλὰ τοῦναντίον θὰ εἰσέρχονται εἰς αὐτήν. Ὡς γνωστόν, ὁ ἦχος και ὁ κρότος προέρχεται ἐκ τῆς παραγωγῆς τῶν ἡχητικῶν κυμάτων τοῦ ἀέρος τὰ ὁποία ἐξαπλούμενα κατὰ τὸ μᾶλλον και ἥττον σφοδρῶς φθάνουσιν ἀπὸ τοῦ σημείου τῆς παραγωγῆς των εἰς τὸ οὖς τοῦ ἀκούοντος. Ὅταν ὅμως τὰ πράγματα συμβαίνουν ἀντιστρόφως ὡς ἐπὶ τῆς ἀνιστρόφου ἐξελέξεως τῆς κινηματογραφικῆς ταινίας, τὰ κύκλω ἡχητικὰ κύματα συγκεντρῶμενα θὰ στραφῶσι πρὸς τὰ ὀπίσω πρὸς τὸ σημεῖον ἐξ' οὗ εἶχον ἐξέλθει και ὁ ἀκροατῆς μὴ προσβαλλόμενος ὑπ' αὐτῶν δὲν θὰ ἀκούσῃ τίποτε.

Ἐδῶ ἔληξε τὸ κινηματογραφικὸν θέαμα και ὁ κόσμος ἤρχισε νὰ ἐξέρχεται τῆς αἰθούσης. Ἐγὼ ἐξῆλθον τελευταῖος κατεχόμενος ὑπὸ θανμασμοῦ πρὸς τὸν ἄνθρωπον ἐκεῖνον ὅστις ὀμίλει τόσο ἀφελῶς ἀλλὰ και τόσο πειστικῶς περὶ τῶν πρωτακούστων αὐτῶν πραγμάτων. Ἐὰν τὸν συναντήσω πάλιν, θὰ σοὶ γράψω και συνδέξαιαν. Ἀθήναι 3 Ὀκτωβρίου 189... **Εὐαγόρας Θαλλίδης**

ΜΙΑ ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΣΤΙΓΜΗ ΤΟΥ ΠΑΡΕΛΘΟΝΤΟΣ ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ

Ὁ Βασιλεὺς Κωνσταντῖνος Διάδοχος τότε ἀπέρχεται κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ πολέμου εἰς τὰ σύνορα ὀπίως τεθῆ ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ Στρατοῦ Του. Εἰς τὸν σταθμὸν Λαρίσης προπέμπεται ὄψ' ὁλοκλήρου τοῦ ὑπουργικοῦ Συμβουλίου

2^η Η ΚΥΡΑ ΦΡΟΣΥΝΗ

ΔΙΗΓΗΜΑ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Ἡ δὲ Φροσύνη κλεισθεῖσα εἰς τὸ δωμάτιόν της δὲν κατώρθωσε νὰ λησμονήσῃ τὸ ἐπεισόδιον τῆς ἡμέρας.

Δὲν ἐπέρασε πολὺς καιρὸς καὶ οἱ δύο νέοι λησμονοῦντες ἀμφοτέρωθεν τὰς πρὸς τὸν γάμον ὑποχρεώσεις των, συνηγάσαντο κρυφίως εἰς τὴν οἰκίαν τῆς Φροσύνης χωρὶς νὰ γνωρίζῃ κανεὶς τίποτε πλὴν τῆς γυναικὸς τροφοῦ, ἣτις ἦτο ἡ ἑμισσὸς αὐτῆς.

Ἄς ἐξετάσωμεν ἤδη ποῖος ἦτο ὁ ἄνθρωπος αὐτός, ὁ ἐμπεικὴς εἰς τὴν Φροσύνῃν τὸν πρῶτον ἐρωτᾶ καὶ ἀναγκάσας αὐτὴν νὰ φανῇ ἀπιστος πρὸς τὸν σύζυγόν της.

Ἐκτὸς τῆς μορφῆς του ὁ Μουχτάρ δὲν εἶχεν ἄλλα προσόντα, ὡςτις ν' ἀλοπάσῃ τὴν προσοχὴν τῆς Φροσύνης.

Ἄπ' ἐναντίας γνήσιον τέκνον τοῦ θηριώδους πατρὸς του εἶχε πολλὰ ἐλαττώματα πατρικὰ, χωρὶς νὰ ἔχη σχεδὸν κανέν ἐκ τῶν προτερημάτων τοῦ Ἄλῃ.

Ὡς στρατιωτικὸς ὑπῆρξε μετριώτατος καὶ πολὺ κατώτερος τῶν χειροτέρων στρατηγῶν τοῦ πατρὸς του, ἐν τούτοις ἦτο θρασύς, φιλοχρημάτος, ὠμόδ; καὶ θηριώδης. Κατὰ τὴν νεανίαν του ἠλικίαν, εἰς τὴν ἵποιαν τὸν συναντῶμεν, ἐτεμελεῖτο πολὺ τὸν ἑαυτὸν του καὶ προσετάρθει νὰ φαίνεται εὐπρόσωπος καὶ μεγαλοπρεπής, βραδύτερον ὁμοῦ καὶ ἰδίως μετὰ τὸ δέξιμα τῆς Φροσύνῃς, ἀπογοητευθεὶς, τόσῳ παρημέλησε τὴν εὐπρέπειαν τοῦ σώματος, ὡστε οἱ ἱστορικοὶ δὲν διστάζουν νὰ ἐπιβαρύνουν αὐτὸν καὶ μετὰ τὸ ἐλάττωμα τῆς ἀνυποφύρου ἀημελησίας.

Κατὰ τὸ πνεῦμα ὁ Μουχτάρ ἦτο μετριώτατος. Διὰ τὸ ζήτημα δὲ τοῦτο διηγείται ὁ Λοιδωρικός εἰς τὰ Ἀπομνημονεύματά του χαρακτηριστικὸν διάλογον γενόμενον μεταξὺ τοῦ Μουχτάρ καὶ τοῦ Γάλλου προξένου καὶ ἱστορικοῦ Πουκεβίλ.

Κάποτε ὁ Πουκεβίλ ὁμιλῶν μετ' αὐτοῦ ἐξεθείαζε τὸν Βολταίρον.

— Ἐγὼ ἂν εἶχα αὐτὸν τὸν ἄνθρωπον, λέγει ἀφελῶς ὁ Μουχτάρ, θὰ τὸν ἐσκότων.

— Καὶ διατί; ἠρώτησεν ὁ Πουκεβίλ.

— Γιατί δὲν θέλω νὰ εἶνε ἄλλος καλλίτερος ἀπὸ ἐμένα.

— Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἠμπορεῖς νὰ σκοτώσῃς ὅλον τὸν κόσμον, τοῦ ἀπαντᾷ ὁ Πουκεβίλ.

Ἄλλ' ὁ Μουχτάρ δὲν ἠνόησε τὴν προσβολήν.

Ἐν τούτοις παρ' ὅλα τούτα, ὁ υἱὸς τοῦ Ἄλῃ ἦτο μία ἀπὸ τὰς μεγάλας προσωπικότητας τῆς ἐποχῆς; του καὶ τῆς πατρίδος του.

Μήπως ἄλλως; τε ὤφριε νὰ ἔχη ἄξίαν διὰ νὰ εἶνε προσωπικότης; Ἦρκει οὖν ἦτο διὰ νὰ τὸν τρέμουν τὰ Ἰωάννινα καὶ ἡ Ἡπειρὸς οὐχ;

Φίνεται ὁμοῦ ὅτι τὰ περισσότερα τῶν ἐλαττωμάτων του ἀνεφάνθησαν κατόπιν, διότι κατὰ τὴν ἐποχὴν κατὰ τὴν ὁποίαν γράφομεν ὁ Μουχτάρ ἦτο θελτικώτατος ἀνήρ, ἐπιμελούμενος πολὺ τὸ ἐξωτερικόν του, ἀξιοπρεπής, γενναίος, ὑπερήφανος καὶ ἱπποτικὸς.

Οὕτω μόνον ἐξηγεῖται πῶς κατώρθωσε νὰ φαίνεται εὐάρεστος εἰς τὰς γυναῖκας, διότι ἔχοντες ὡς δεδομένον διὰ τὴν Φροσύνῃν δὲν ἦτο ἡ μόνη ἐκ τῶν γυναικῶν, ἡ τρωθεῖσα ἀπὸ τὸν ἐρωτᾷ.

Ἐκτὸς τῶν ἐρωμένων τούτων ὁ Μουχτάρ εἶχεν εἰς τὸ σεράγιόν του καὶ τρεῖς νομίμους συζύγους, ἐκ τῶν ὁποίων ἡ πρώτη ἦτο κόρη τοῦ Ἰμβραήμ Πασᾶ τοῦ Βερατίου ἦτις;

δὲν κατώρθωσε νὰ τοῦ χάρισῃ τέκνον. Ἡ δευτέρα ἦτο ἐκ τοῦ Λιμοσχόβου καὶ τρίτη ἡ Κιρκασία, ἀργυρόντης.

Ἐκτὸς δὲ πάλιν τῶν τριῶν τούτων ὁ Μουχτάρ εἶχεν ἀκόμη συζύγους, τὰς ὠραιώτερας Χριστιανὰς Νίτσαν Θεοδωροῦ Σιουλῆ, Λαμπρούσαν ἐκ Καρυταίνης καὶ Βασιλικὴν Πλέσσου, ὁμώνυμον καὶ συγχωριανὴν τῆς περιώνυμου Κυρᾶ Βασιλικῆς, ἣτις ἐγοήτευσεν τὸν γέροντά Ἄλῃν.

Ὅλαι ὁμοῦ αὐταὶ αἱ ὠραιαὶ καὶ τρυφεραὶ σύζυγοι παρημερίσθησαν εἰς τὴν καρδίαν τοῦ Μουχτάρ ἀπὸ τὴν ἡρμενον καὶ γλυκύν καλλονὴν τῆς Κυρᾶ Φροσύνῃς.

Διότι ὁ υἱὸς τοῦ Ἄλῃ, περφορονῶν ἤδη τὸ χαρῆμι του, ἀπεχωρίζετο μόνος εἰς τὸν ἰδιαιτέρον κοιτώνα του καὶ κατέββαλλεν ἀγωνίας ματαίως διὰ νὰ κοιμηθῇ.

Ἡ ἐνθουσία τῶν ὀφθαλμῶν τῆς Φροσύνῃς ἡ ἐδίωκεν ἐκ τῶν ἰδικῶν του τὸν ἀναπαυτικὸν ἦτον.

Κάποιο ἀτόγενυσ, ἕνα ἀπὸ τὰ γλυκύτερα ἀπομνημόνερα τῶν Ἰωαννίνων, ἐφ' ἡ πόλις ἠσούαζεν ὡς ναρκωμένη ὑπὸ τὸ κάσμα τοῦ ἡλίου, καὶ ἐφ' ἡ λίμνη ἀνάδιδεν ἀτιμώδεις ἀναθυμιάσεις, αἵτινες ἐφαίνοντο ὡς οἱ ἐξατμιζόμενοι ψυχρῶ τῶν θυμάτων τῶν ριφθέντων εἰς τὴν λίμνην παρὰ τοῦ Ἄλῃ, ὁ Μουχτάρ τεταρῶ γέμισεν ἐκ τοῦ πάθους του καὶ ἀποφύγων τὴν πόλιν ἐξῆλθεν ἐκ τῆς πόλεως καὶ ἐκ τῆς οἰκίας τῆς Φροσύνῃς καὶ εἰσῆλθε διὰ τῆς ὁσιδίας θύρας, ἣτις ἐβλεπεν εἰς τὸ ἐνὸν καὶ ἔρημον δρομίσκον.

Ἀγῆσας τὸν Ἄλῃν ὁμοῦ ἰσορροπία καὶ εἰς τὴν γυνίαν ἐπροχώρησεν εἰς τὸ σκοτάδι καὶ ἐκείνητε τρεῖς, — οὐδὲ ἦτο τὸ σύνθημα — εἰς τὴν μικρὰν θύραν.

Ἐπερίμεναν ὀλίγη λεπτὴ καὶ βλέπων οὖν δὲν ἠκούσθη, ἐπανελάβε τὸ σύνθημα ὅποτε ἀκούεται ἡ φωνὴ τῆς γηραιᾶς τροφοῦ ἐρωτώσης «ποῖος εἶσαι».

Εἰς τὸ ἀκουσμα τῆς φωνῆς τοῦ Μουχτάρ ἡ γαῖα ἐσπυσε ν' ἀνοίξῃ καὶ ὁ νεαρὸς Πασᾶς καιηυθύνθη κατ' ἐυθεῖαν εἰς τὸ ἰδιαιτέρον δωμάτιον ὅπου ἐσυνείθιζε νὰ τὸν περιμένῃ ἡ Φροσύνη.

Τὴν εὐρεῖα κατακεκλιμένη ἐπὶ ἐνὸς σοφᾶ κεκαλυμμένου μετὰ ξίνους τάπητα, στηριζούσα τὴν ὠραίαν κεφαλὴν τῆς ἐπὶ τῆς χειρὸς τῆς; κάτωθι τῆς ὁποίας ἐλεύκαζεν ὁ εὐγλαμμος βραχίον ἡ γυμνὸς μέχρι τοῦ ἀγκῶνος.

Τὸ στήθος τῆς ἀνέσαινε μετ' ἡρεμίαν καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ τῆς; εἶχον τὴν ἔκφρασιν μιᾶς τραχείας μελαγχολίας, ἣτις ἐπέεξε τὴν καρδίαν τῆς.

Ἐστεισε πρὸς αὐτὴν καὶ ἀποθέσας παράφορον φιλῆμα ἐπὶ τοῦ μετώπου της τὴν ἠρώτησε διατί ἦτο μελαγχολικὴ.

Ἡ Φροσύνη ἀνεσιέταξε καὶ δὲν ἀπήτησεν.

Ὁ Μουχτάρ τότε ἐκάθησε πλησίον τῆς; καὶ ἤρχισε μετὰ τὰ γλυκύν ῥολογια ποῦ κατώρθωνε νὰ εὐρεῖ νὰ τὴν ἐρωτᾷ τί ἔχει ὑποπευόμενης πάντοτε διὰ προσπαθεῖ νὰ τοῦ ἀποκρύψῃ κάποιον σοβαρὸν μυστικόν.

— Εἶμαι δυστυχής;... εἶμαι χομέτης;... τοῦ λέγει ἀναστεναίνουσα.

Ὁ Μουχτάρ τῆς; ἐχαίριε καὶ τῆς; ἐφίλει τὰς χεῖρας, ἐρωτῶν διὰ τοῦ βλέμματός; του τί ἔχει.

Ἡ Φροσύνη ἐξηκολούθησεν;

— Εἶμαι χομέτης γιατί σὲ ἀγαπᾷ... χαμένη γιατί δὲν βλέπω ἐμπρός; μου πασᾶ μιὰ μεγάλη δυστυχία ποῦ με περιμένει.....

— Γιατί; Φροσύνῃ μου τὴν ἠρώτα ἐκεῖνος.

— Μουχτάρ ἀγαπημένε μου!...

Τί ἔχω νὰ ἐλπίζω ἐγὼ ἀπὸ τὴν ἀγάπην σου; Εἶσαι Τούρκος καὶ εἶμαι Χριστιανή. Ἐχεις γυναῖκα καὶ ἔχω ἄνδρα... Τὰ παιδιὰ μου, ἂν ἐκαταλάβανον τί κάνω, θὰ μ' ἐπνίγαν. Ὁ ἄνδρας μου δουλεῖ εἰς τὴν ξενιτειὰ γιὰ μένα καὶ ἐγώ... τὸν ἀπατῶ... Ἄν καμμιά φορὰ γυρῶσῃ καὶ τὸ μάθῃ, τί θὰ μοῦ εἰπῇ;...

Ἄλλοίμονο! μοῦ φαίνεται πῶς κάποια καταστροφὴ με περιμένει. Καὶ ἤρχισε νὰ κλαίῃ.

Ὁ Μουχτάρ προσεπάθει νὰ τὴν παρηγορήσῃ με λόγους καὶ φιλήματα.

— Καὶ ὅλα αὐτὰ, ἐξηκολούθησεν ἐκεῖνη, χωρὶς νὰ ἔξρω τοῦλάχιστον ἂν μ' ἀγαπᾷς καὶ σὺ ὅσον σ' ἀγαπᾷ ἐγώ... Ἐξέρεις, Μουχτάρ, τί μοῦ εἶπε προχθές; μία μάγισσα;... Ἐκύτταξε τὸ χέρι μου, καὶ μοῦ εἶπε ὅτι προφητίσσα. «Ἄμοιρη ἀρχόντισσα... Κάποιο πόνος ἔχεις βαθεῖα εἰς τὴν καρδιά... ξεραζώσε τον, γιατί θὰ σὲ καταστρέψῃ... Ἐκεῖνος πῶς ἀγαπᾷς ἀρχόντισσα μου δὲν σὲ ἀγαπᾷ...»

— Ὅχι!... ἐφαρῦγασεν ἐνερθεῖς βιαίως ὁ Μουχτάρ, αὐτὸ εἶναι ψέμμα, μεγάλο ψέμμα... Ποῦ εἶνε αὐτὴ ἡ στρίγγλα πῶς θέλει νὰ με παραστήσῃ τέτοιον αἴμιον; Πές μου Φροσύνῃ, ποῖα ἦσαν αὐτὴ ἡ ψεύτρα γυναῖκα; Δὲν θὰ τὴν ἀφήσω εἰσι γι' αὐτὸ ποῦ μοῦ κάνει.

— Ἦταν διαβήτρια ἀπ' ἐδῶ... Καὶ ἐβασκούσε εἰς τὰ χέρια της καὶ πουλοῦσε... μία μαύρη τουρκογύφτισσα... Ἀνέβηκε ἐπάνω καὶ μόλις εἶδε τὴν μικρὴν μου δοῦλα ἀρχισε νὰ τῆς λέγῃ τὴν μοῖρᾶν της. Τὴν ἔκραξε τότε κ' ἐγὼ καὶ μοῦ εἶπε αὐτὰ τὰ λόγια... Νὰ εἶσαι... καὶ εἶπασε τὸ χέρι τοῦ Μουχτάρ ἐπάνω εἰς τὸ ὅποιον ἐλομποκοποῦσεν ἕνα ὠραιότατο δακτυλίδι... καὶ μοῦ τᾶλεγε...

— Καὶ οὐ τὴν ἐπίσειπες, ἐρωτᾷ ἐκεῖνος με ἀγωνίαν.

— Ἐσῶρω κ' ἐγώ... ἀπήτησεν ἡ Φροσύνῃ με ἕνα πικρότατον μινιδίωμα... Ἐμεῖς; αἱ δυστυχισμέναι γυναῖκες τὰ ὑποφέρουμε ὅλα... καὶ σὸ τέλος οἱ ἄδρες μᾶς ἀπατοῦν...

— Τὸ πιστεύεις; λοιπὸν αὐτὸ γιὰ μένα; ἠρώτησε καὶ πάλιν. Ἐκεῖνη, χωρὶς ν' ἀπαντήσῃ ἐθώπευε τὸ χέρι του.

Ἡ Φροσύνη προσεποιήθη οὖν δὲν ἠκουσεν, ἀλλ' ὡς ἀφηρημένη:

— Τίνοσ εἶναι αὐτὸ δακτυλίδι;

— Εἶναι ὁ ἀρραβῶνος τῆς γυναίκας μου, ἀλλὰ ἡ ὁ Μουχτάρ...

— Ποιανῆς γυναίκας σου;

— Τῆς πρώτης, τῆς; κόρης; τοῦ Ἰμβραήμ Πασᾶ.

— Ἀπὸ τὸ Βεράτι;

— Ναί.

— Τί εὐμορφὸ δακτυλίδι, τί ὠραίο!.....

— Σ' ἀρέσει;

— Πόλυ πολὺ... Εἶναι τόσο εὐμορφον...

Καὶ τὰ μάτια της ἠστραπταν, ὄχι βέβαια ἀπὸ τὸν πόσον ν' ἀποκήσῃ τὸ δακτυλίδι... Δὲν ἠμποροῦσε ποτε νὰ ἐπιθυμήσῃ τόσῳ πολὺ ἕνα κόσμημα διότι αὐτὴ εἶχε ἴσως καλλίτερα δακτυλίδια ἀπὸ τὴν θυγατέρα τοῦ Ἰμβραήμ Πασᾶ.

Ἄλλως, ἦτο ὁ πόθος, ὁ ὁποῖος τὴν ἐκυριεύε. Τὸ δακτυλίδι τοῦ ἀρραβῶνος, τὸ ὅποιον συνέδεε τὸν Μουχτάρ με τὴν ὠραίαν Πασδοπούλαν καὶ ἐλαμπύριζεν ἐκεῖ ἐπάνω εἰς τὸ χέρι του, τὴν ἀφῆγεν νὰ ὑποπέυεται διὰ δὲν ἦτο μόνη αὐτὴ ἡ δέσποινα τῆς; καρδίας τῆς; νεαροῦ ἐραστοῦ της. Ποῖος τὴν ἐμπόδιζε νὰ πιστεύσῃ διὰ ὁ Μουχτάρ τῆς; ἔλεγε μὲν διὰ τὴν ἡγάπα, ἀλλ' ἴσως ἐμοίρωζε τὴν ἀγάπην τοῦ μεταξὺ αὐτῆς, καὶ τῶν ἄλλων συζύγων; Ἐπειτα ἀπὸ τὰς σκέψεις οὗ ἄς ἐβλεπε τὸ δακτυλίδι ὡς ἀφηρημένη καὶ ἔπανε νὰ ὀμιλῇ.

Ὁ Μουχτάρ ἐνόησε τὰς σκέψεις τῆς; Φροσύνῃς, ἀλλ' εὐ-

ρίσκειτο ἐπίσης εἰς δυσκολωτάτην θέσιν. Πῶς ἠμποροῦσε νὰ βγάλῃ ἀπὸ τὸν δάκτυλόν του τὸν ἀρραβῶνα τῆς; συζύγου του καὶ νὰ προσβάλλῃ τὴν θυγατέρα τοῦ Πασᾶ ὁ ὁποῖος ἦτο πενηθρὸς του;

Ἄμα ὁμοῦ εἶδε τὴν Φροσύνῃν νὰ μελαγχολῇ καὶ νὰ σιωπᾷ ἠσθάνθη τέτοιον χαλασμὸν εἰς τὰ στήθη του, ὡστε χωρὶς ὑπολογισμῶν πλέον εἶπε τὴν ἐρωτᾷ.

— Θὰ ἤθελες, ἀγάπη μου, νὰ σοῦ χάρισω αὐτὸ τὸ δακτυλίδι;

Ἡ Φροσύνη ἀντὶ ἀπαν ἤσως; ὠρμησε ἐπὶ τοῦ τραχήλου του καὶ περικλείσασα αὐτὸν εἰς τὰς ἀγκάλας της ἤρχισε νὰ τὸν φιλῇ με δάκρυα χαρᾶς εἰς τὰ μάτια.

— Τὸ θέλεις;... ἔλεγεν ἐκεῖνος ἐν μέσῳ τῶν φιλημάτων.

— Καὶ δὲν θὰ θυμώσῃ ἡ γυναῖκά σου;

— Δὲν τὸ λογαριάζω, Φροσύνῃ μου... Δὲν με μέλλει...

— Τώρα ναί... τώρα πιστεύω πῶς με ἀγαπᾷς πολὺ... τώρα σ' ἀγαπᾷ διπλάσια... ἀλλὰ μήπως μπορῶ νὰ σ' ἀγαπήσω περισσότερον;... Μήπως μοῦ ἔμεινεν κανένα κομμάτι καρδίας ποῦ νὰ μὴν εἶναι δικό σου;...

Κοί οἱ δύο ἐρασταὶ ἐξηκολούθησαν τὰ φιλήματα, εὐτυχεῖς πολὺ εὐτυχεῖς.

Ποῦ ἠδύνατο νὰ φαντασθῶν ὅτι ἡ σκητὴ ἐκεῖνη θὰ ἐγένετο ἡ ἀφορμὴ τῆς; δυστυχίας των.

Ἐπειτα ἀπὸ ὀλίγον καιρὸν ἐφθασεν ἡ ἐροτὴ τοῦ Πάσχα τῶν Χριστιανῶν, ἡ ὁποία κατὰ τοὺς χρόνους ἐκεῖνους τῆς δουλείας εἶχε κάποιαν γλυκύτητα πολὺ μεγαλειότεραν ἀπὸ τὴν σημερινήν, διότι ἦτο ἡ ἐροτὴ τῶν ἐλπίδων, τῶν μεγάλων καὶ ἀθανάτων ἐλπίδων τοῦ ἔθνους μας.

Ὅλα τὰ ἑλληνικὰ σήηια τῶν Ἰωαννίνων ἐώρταζαν με ἐνθουσιασμὸν τὴν μεγάλῃν ἐροτὴν τοῦ χριστιανισμοῦ, ὁποῖοτε διαρκούσης τῆς διασκεδάσεως; εἰς ἕνα ἐξ οὐτῶν, ὅπου παρίστατο καὶ ἡ κυρᾶ Φροσύνῃ, ὡς προσκεκλημένη, ἐμφανίζεαι ὁ Ἄλῃ-πασᾶ; μετὰ τῆς; πολυαριθμοῦ καὶ χρυσοστολιστοῦ ἀκολυθίας του, συνοδευόμενος προσεῖτι καὶ ἀπὸ τοὺς δύο τίτους του, τὸν Μουχτάρ καὶ τὸν Βελῆν.

Θόρυβος μέγας καὶ ταραχὴ ἐγένεν ἀμέσως εἰς τὴν ἀρχοντικὴν αἴθουσαν, διότι ἡ παρουσία τοῦ Πασᾶ ἦτο κατ' ἐεῖνη τὴν ἐτοχὴν ἕνα πρᾶγμα τόσῳ τιμητικόν ὅσῳ καὶ σπάνιον.

Ἡ Φροσύνη χωρὶς νὰ δίδῃ καμμίαν προσοχὴν εἰς τὴν ὑποδοχὴν τοῦ Ἄλῃ, προσήλωσεν ἀμέσως τὰ βλέμματά της ἐπὶ τοῦ Μουχτάρ, ὁ ὁποῖος ἠσθάνθη ἐπίσης ἀγαλλίασιν ὅταν μεταξὺ τῶν ἑλληνίδων γυναικῶν συνήτησε καὶ τὴν βασιλισσον τῆς; καρδίας του.

Ἄλλὰ τὴν παρουσίαν τῆς; Φροσύνῃς; δὲν ἀντελήφθη μόνον ὁ Μουχτάρ.

Ποῖος ἠμποροῦσεν εἰσερχόμενος εἰς ἕνα μεγάλον κύκλον γυναικῶν νὰ μὴ προσεῖξῃ πρώτῃν τὴν Φροσύνῃν;

Ὅλοι οἱ αὐλικοὶ τοῦ Πασᾶ τὴν ἀντελήφθησαν ἀμέσως, διότι ἡ καλλονὴ τῆς; Κυρᾶ Φροσύνῃς ὁμοίωζε πρὸς τὸν ἡλιον, ὁ ὁποῖος ἐφώτιζε τὰ πάντα.

Μεταξὺ αὐτῶν ὁμοῦ τὴν ἀντελήφθη ὁ πεπειρομένος εἰς ἐκτίμησιν τῶν γυναικῶν Ἄλῃς ὁ ὁποῖος μόλις συνήτησε τὸ βλέμμα τῆς; Φροσύνῃς, ἐνόησεν ἀμέσως ὅτι αἱ χανοῦμισσαι τοῦ χαρμεῖου του δὲν ἠμποροῦσαν νὰ παρβληθῶν εἰς τὴν καλλονὴν μετὰ τὴν ὠραίαν ἑλληνίδα.

Καθὼς; δὲ ἦτο θρασύς; μέχρις ἀναίδειας, χωρὶς νὰ δυσκολευθῇ ἐσπυσε ἀμέσως νὰ τὴν πλησιάσῃ καὶ ἀφοῦ τὴν ἐγνωρίσεν, ἔλαβε θέσιν πλησίον τῆς; καὶ ἤρχισε νὰ συνομιλῇ μετ' αὐτῆς.

Ἄλλ' ἡ Φροσύνῃ ἐφαίνετο ὀλίγω; διόλου ψυχρὰ πρὸς τὸν

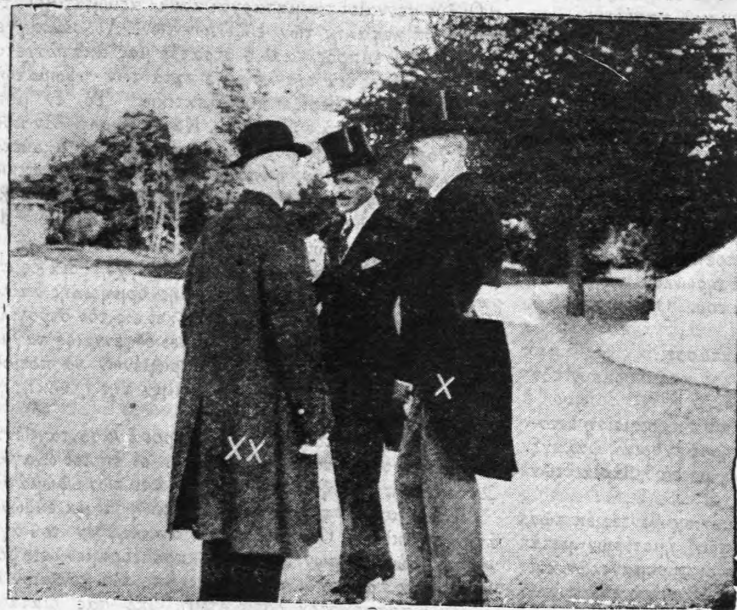
ποικροσύνη ή περαιτέρω προέλασις του βουλγαρικού στρατού.

Είς τὸ σημεῖον τοῦτο ἐπῆλθεν ἡ νύξ τῆς 13 Ἰουλίου. Τὴν ἐπομένην ἤρξατο ἐκ νέου δευτὴ ἐπιθεσις κατὰ τῶν ἐχθρικών θέσεων. Τὸ Βουλγαρικὸν πυροβολικὸν βάλλει διὰ πυρῶν ἐμάχων. Ὁ ταγματάρχης Βελισσαρίου δέγγει ἐκ νέου τοὺς ἀνδράς του κατὰ τῶν ἐχθρικών χαρακωμάτων, ἐνῶ ἄλλοι του τὸ πῦρ μκίνεταί. Εἰς μίαν στιγμὴν τῆς ἀγρίας αὐτῆς ἐπιθέσεως πληγώνεται θανάσιμος εἰς τὸ στήθος διὰ ὀβίδου. Πίπτει καὶ ἐξακολουθεῖ νὰ φωνάζῃ «ἐμπρός!...ἐμπρός!... Μετ' ὀλίγον μεταφέρεται εἰς τὸ πλησίον χειρουργεῖον, ὅπου ἐξέπνευσε φελλίζων τὴν λέξιν «Ἐμπρός».

Καὶ τὴν τελευταίαν στιγμὴν τῆς ζωῆς του ὁ γενναῖος στρατιώτης εἰς τὸ καθήκον καὶ τὴν Πατρίδα εἶχεν ἀφιερώσει.

Τὴν ἐπομένην, 14 τρ., ἐνισχυθεὶς ὁ ἐχθρὸς εἰς τὸ κέντρον, ἤρξατο νὰ ἐπιτίθεται ἐξ ἄλλων τῶν σημείων κατὰ τῶν τριῶν εὐζωνικών ταγμάτων, τὰ ὅποια ἠναγκάσθησαν νὰ υποχωρήσουν κατὰ τι. καταλαβόντα τὰ πρὸς τὸ ἀνατολικὸν μέρος ὑψώματα. Εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο κατέφθασαν ἐξ ἄλλων σωμάτων καὶ διετάχθη γενική καὶ σύντομος ἐπιθεσις κατὰ τῆς ὁροσειρᾶς 1378.

Τότε λυσσώδης διεξήχθη ἀγών. Τὸ ἐχθρικὸν πυροβολικὸν διὰ συμπτωροκοροτήσεων προσεπάθει νὰ ἀναχαιτίσῃ τὴν ὁρμηκότητα τῶν ἡμετέρων. Ἐστάθη ἀδύνατον. Ὁ ἀγών, ἀγὼν αἱματηρὸς καὶ ἐκνευριστικὸς τὸσον ἡμερῶν, ἀντὶ νὰ τοὺς καταβάλλῃ, τοὺς ἐνίσχυσε περισσότερον. Προχωροῦν ἀκάθεκτοι ἐν τῷ μέσῳ τῆς χαλάσῃς τῶν σφαιρῶν καὶ τῶν ὀβιδῶν. Φονεύονται πολλοί, πλείστοι τίθενται ἐκτὸς μνήμης, οἱ ἐλαπομένοντες ἕως προχωροῦν ὄρθου, ἀκάθεκτοι, ἀκίλυτοι κατὰ τῶν ἐχθρικών χαρακωμάτων. Περὶ τὸ ἐπέρας γίνονται κύριοι αὐτῶν καὶ οἱ Βούλγαροι φεύγουν προτροπᾶδην. Ἐπὶ τοῦ φοβεροῦ ὑψώματος στήνεται ἀμέσως ἡ Ἑλληνικὴ σημαία, ἡ ὅποια ἀναρριπιζομένη ὑπὸ τὸ ἀνέμου χαιρετίζει τὸ κατόρθωμα τῶν ἡρωϊκῶν μαχητῶν, τὸ ὅποιον θὰ μείνῃ μνημειώδες εἰς τὴν ἱστορίαν μας.

Ὁ πρόξηνος Γουλιέλμος δὲ Βηδ, ὑποψήφιος διὰ τὸν Ἀλβανικὸν Θρόνον, (πρῶτος πρὸς τὰ δεξιὰ).

Κατὰ τὴν γιγαντομαχίαν ταύτην ἐξετυλίχθησαν σκηναὶ ἀφαντάστου αὐτοθυσίας καὶ ἡρωϊσμοῦ. Οἱ στρατιῶται ἠμιλλῶντο μὲ τοὺς ἀξιωματικούς εἰς τρόπον ὥστε νὰ μὴ γνωρίσῃ κανεὶς ποῖος νὰ πρωτοβαυμάσῃ.

Ὁ εὐζωνὸς Τσοῦκας ἐν τῇ ὁρμηκτικῇ του προελάσει συνέλαβε καὶ ἀφώπλισε δέκα (ἀριθ. 10) βουλγάρους στρατιώτας. Ὁ Τσοῦκας προήχθη ἀμέσως εἰς δεκανέα.

Ἄλλος εὐζωνὸς Μαστροκωστας ὀνόματι, πολεμῶν εἰς ἐν ὄρυγμα, δὲν ἀντελήφθη τὴν υποχώρησιν τοῦ λόχου του. Ἐνῶ δὲ ἐξηκολούθει νὰ βάλῃ, ἐγένετο ἀντιληπτός ὑπὸ βουλγάρου ἀξιωματικοῦ, ὁ ὁποῖος πηγαίνει σιγά-σιγά ἐκ τῶν ὀπισθεν καὶ ἀρπάζει τὴν κάννην τοῦ ὄπλου του. Ὁ Μαστροκωστας ἐγείρεται καὶ συμπλέκεται μετὰ τοῦ βουλγάρου ἀξιωματικοῦ, τὸν ὁποῖον ρίπτει κάτω καὶ τρυπᾷ διὰ τῆς ζιφολόγχης του. Ἐπιτίθενται κατ' αὐτοῦ οἱ ἐπερχόμενοι βούλγαροι στρατιῶται· ἀνταλλάσσει μετ' αὐτῶν ὀλίγας βολὰς καὶ ἐν τέλει καταρθώνει νὰ διαφύγῃ πυροβολούμενος ὑπὸ ὀλοκλήρου βουλγαρικοῦ λόχου.

Οἱ περισσότεροι τῶν λόχων οἱ ὁποῖοι ἤλωσαν τὸ ὄψωμα 1378, ἔμειναν χωρὶς ἀξιωματικούς. Εἰς ἓνα λόχον ἀφοῦ ἐφρονεῖτο ὁ λοχαγὸς ἀνέλαβε τὴν διοίκησιν τοῦ λόχου ὁ ἀνθυπολοχαγός. Εἰς δευτέραν ἐπιθεσιν φονεύεται ὁ ἀνθυπολοχαγός καὶ οὕτω ἡ διοίκησις τοῦ λόχου περιήλθεν εἰς τὸν ἀνθυποπιστῆν. Εἰς τὴν τρίτην ἐπιθεσιν τραυματίζεται καὶ οὕτως εἰς τὸ πῶδι, φονεύεται κατόπιν καὶ ὁ Ἐπιλοχίας καὶ οὕτω τὴν διοίκησιν τοῦ λόχου ἔχει ἤδη εἰς ἐκ τῶν Λοχιῶν!

ΠΕΣΑ ΠΟΙΗΜΑΤΑ

MARAMENA ΦΥΛΛΑ

ΥΠΟ ΗENRI CHANTAVOINE

Ὅταν τις περιπατῇ τὸν Ὀκτώβριον εἰς τὰ δάση, συχνά συναντᾷ γραίας τινὰς αἰνεῖς πηγαίνουσι ἐκεῖ διὰ νὰ συλλέξουν ξύλα ξερὰ καὶ φύλλα μαραγμένα. Οἱ πτωχότεροι σιβίζουσι τὰ ξερὰ φύλλα εἰς κοφίνου; καὶ πωτοῖν ἄνωθεν τὰ συλλεγμένα ξύλα· ἄλλοι ἔρχονται καὶ ἐπιστρέφουσι ἐντὸς μικρῶν φορητῶν ἀμαξῶν συρομένων ὑπὸ μικρῶν ὄνων...

Τὰ ξερὰ φύλλα τὰ ὅποια τοὺς ἐπιτρέπουσι νὰ συλλέξωσι θὰ τοὺς χρησιμεύσουσι διὰ νὰ ἀνάψωσι τὴν πυρᾶν των, μίαν ὀραίαν πυρᾶν, πρὸς τὴν ὁποῖαν θὰ ἐκτείνωσι τὸν χειμῶνα, τὰς ρυτιδωμένας χεῖρας των ἐκ τῶν σεσηπῶτων αὐτῶν φύλλων θάκατασκενάσωσι λιπάσματα διὰ τοῦ; μικροῦ; των κήτους. Τὸ φθινόπωρον μᾶς προσκαλεῖ ν' ἀκολουθήσωμεν τὸ παράδειγμα τῶν καλῶν αὐτῶν γυναικῶν. Ἄς συλλέξωμεν καὶ ἡμεῖς, διὰ νὰ ἀνάψωμεν δι' αὐτῶν τὴν πυρᾶν τὸν χειμῶνά μας, τὰ ξερὰ φύλλα τῶν ἀπολεθέντων ἰδανικῶν ἡμῶν ἄλιπᾶνωμεν τὴν γῆν τοῦ μικροῦ κήπου τῆς ἀωφροσύνης ἡμῶν διὰ τῶν νεκρῶν αὐτῶν φύλλων τὰ ὅποια ἡ πνοὴ τῆς ψυχρᾶς; πείρας ἀπέσπασε τὸ ἐν μετὰ τὸ ἄλλο ἐκ τοῦ δένδρου τῶν ὀνειρώρων μας. Ἄς ἀποκομίσωμεν ἐκ τῆς μεσῆ τοῦ φθινοπώρου συνεντευξοῦ; ἡμῶν, εἰς τὰ δάση εἰς τὰ ὅποια μᾶς παρουσιάσθη ἡ γλυκεία αὐτοῦ μελαγχολία, δσας μᾶς ἐτροχάλεσεν ἀναμνήσεις καὶ σκέψεις.

Κέρκυρα 2. 6. 4.

ΩΡΑΙΑ ΤΕΧΝΑΙ

Η ΔΙΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΠΑΝΤΖΟΠΟΥΛΟΥ

Η ΔΙΣ ΠΑΝΤΖΟΠΟΥΛΟΥ

Με ἰδιαίτερον εὐχαρίστησιν δημοσιεύομεν τὴν εἰκόνα ἐκλεκτῆς καλλιτέχνιδος τιμηθείσης διὰ τοῦ Οἰκονομικοῦ Βραβείου τῆς ἐν Τεργεστῇ Κοινότητος. Ἡ Δίς Παντζοπούλου συνεπλήρωσε τὰς σπουδὰς τῆς εἰς τὸ Ὡδεῖον τῶν Ἀθηνῶν διαλαβείσα ὑπὸ τῆς Καθηγήτριας τοῦ Ὡδεῖου Δος Σμαράγδας Γεννάδη. Καὶ τὴν στιγμὴν ποῦ ζητοῦμεν νὰ ἐξάρωμεν τὴν θαυμασίαν φωνὴν καὶ τὸ πολῦτιμον τάλαντον τῆς μαθητρίδος θεωροῦμεν καθήκον μας νὰ ἀφιερῶσωμεν ὀλίγας λέξεις θερμὰς καὶ εὐκρινεῖς διὰ τὸ διδακτικὸν ὁμιόνιον τῆς ὑπερόχου ἐπίσης καλλιτέχνιδος Δος Γεννάδη.

Μία φύσις καλλιτεχνικὴ κοσμουμένη ἀπὸ μᾶθησιν, ἀπὸ εὐφυΐαν, ἀπὸ δραστηριότητα, ἀπὸ θέλησιν, ἀπὸ μέθοδον, ἀπὸ ἀφοσίωσιν καὶ ἀγάπην πρὸς τὸ ὑψηλὸν ἔργον τῆς, εἶνε ἡ ἀμυδρὰ εἰκὼν τῆς προνομιούχου αὐτῆς κόρης ἡ ὅποια εἶνε μία ἐγγύσις καὶ μία τιμὴ διὰ τὸ Ὡδεῖον τῶν Ἀθηνῶν. Ὅταν λοιπὸν εἰς τὰς χεῖρας τοιαύτης Καθηγήτριας παραδοθῇ ἓνα ἐξαιρετικὸν τάλαντον, ὅπως ἡ μουσικὴ ἰδιοφυΐα τῆς Δος Παντζοπούλου, ἥτις εἶνε δραματικὴ ὑψίφωνος, κανεὶς δὲν παρεξενεῖται διὰ τὴν θριαμβευτικὴν καλλιτεχνικὴν ἐπιτυχίαν τῆς νεαρᾶς καλλιτέχνιδος.

Τὰ συγχαρητήριά μας ἐξ ἴσου πρὸς τὴν Καθηγήτριαν καὶ τὴν μαθήτριά.

Η ΕΚΑΤΟΝΤΑΕΤΗΡΙΣ ΤΟΥ ΒΕΡΔΗ

Τὸ Μιλᾶνον, ὁ τόπος ὅπου ἀπέθανεν ὁ μέγας Ἴταλὸς μουσουργός, μεγαλοπρεπῶς ἐώρτασε τὴν ἑκατονταετηρίδα ἀπὸ τῆς γεννήσεώς του. Αἱ Ἴταλικά ἐφημερίδες διὰ μακρῶν περιγράφουσι τὴν μεγαλοπρέπειαν τῶν ἐορτῶν ἀπανταχοῦ τῆς Ἰταλίας, ἰδίᾳ δὲ ἐν Μ. λάνῳ.

Ἐν τῇ τελευταίᾳ ταύτῃ πόλει ἐτελέσθησαν τὰ ἀποκαλυπτήρια ἀνδριάντος πρὸς τιμὴν τοῦ Βέρδη, ἔργου τοῦ διασήμου γλύπτου Μποῦτι. Εἰς τὴν ἐπιθλητικὴν τελετὴν παρίστατο ἐκ μέρους τοῦ Βασιλέως τῆς Ἰταλίας ὁ κόμης τοῦ Τουρίνου καταθέσας στέφανον ἐπὶ τοῦ τάφου τοῦ μεγάλου νεκροῦ, ἐκ μέρους δὲ τῆς Ἰταλικῆς Κυβερνήσεως ὁ ὑπουργὸς Κρεδάρο, ὅστις καὶ ἀπήγγειλε τὸν ἐπὶ τοῖς ἀποκαλυπτήριαις λόγον.

Κατὰ τὴν στιγμὴν καθ' ἣν ὑπεστέλλετο τὸ καλῶπτον τὸν ἀνδριάντα ὕψους, χορὸς συνοβούμενος καὶ ὑπὸ τῆς μουσικῆς τοῦ δήμου Μιλάνου ἐξετέλει ὑπὸ τὰ χειροκροτήματα τοῦ ἐν συγκινήσει πλήθους τὸ θούριον τῆς «Αἰδᾶ» καὶ ἡ ἐπιθλητικὴ τελετὴ ἐτερματίζετο.

Καὶ ὁ λοιπὸς Εὐρωπαϊκὸς τύπος ἀφιερώνει μακρὰ ἄρθρα περὶ τοῦ βίου καὶ τῶν ἔργων τοῦ Βέρδη, πολλὰ δὲ τῶν ἐξοχωτέρων ξένων μουσουργῶν δημοσιεύουσιν ἐνθουσιώδεις κρίσεις περὶ τῆς ἰταλικῆς μουσικῆς τέχνης, ἣν τοσοῦτον ὁ ἀθάνατος καλλιτέχνης διὰ τῶν ἔργων του προήγαγε.

Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῆς ἑκατονταετηρίδος τοῦ Βέρδη εἰς συνεργάτις τῆς ἰταλικῆς ἐφημερίδος «Ἡμέρα» βεβαίως, εἰ αἱ ἱεραὶ συνθέσεις τοῦ μουσουργοῦ ἐνεπνεύσθησαν εἰς αὐτὸν ὑπὸ τῆς ἀπείρου θλίψεως, ἣν ἤσθάνετο διὰ τὸν θάνατον τῆς συμβίβης τοῦ Ἰωσηφίνης Στρεπτόη, ἐπελήθοντα τὴν 4 Νοεμβρίου 1897 ν. ἡ Μετὰ τὴν οἰκογενειακὴν ταύτην περιπέτειαν ὁ Βέρδης ἤσθάνετο ἑαυτὸν μόνον καὶ εἶχεν ἰδῆ ἐξαφανισμένους τὸν ἓνα μετὰ τὸν ἄλλον ὄλους τοῦ; προσφιλεστέρους φίλους καὶ ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ἤσθάνετο κατὰ τι ὡς εἰδοποίησιν τοῦ θανάτου ὅστις ἐπλησίαζεν. Ἐγράψε δὲ τὰ ἐξῆς εἰς τινα φίλον του. «Αἰσθάνομαι ὅτι τὰ πάντα με κοιράζουσι. Δὲν δύναμαι πλέον νὰ ἀναγνώσω, δλέπω ὀλίγον, αἰσθάνομαι ὀλιγώτερον καὶ πρὸ πάντων τοῦ; πόδας μου. Δὲν ζῶ ἀλλὰ φυτοζῶω. Τί μοῦ ἀπομένει νὰ πράξω πλέον εἰς αὐτὸν τὸν κόσμον;»

ΤΟ ΩΔΕΙΟΝ ΛΟΤΝΕΡ

Τὸ Ὡδεῖον Λόντερ, ἐνισχυθὲν μὲ νέους καθηγητάς, τὴν γνωστὴν καλλιτέχνίδα τοῦ ὤσματος Δα Ἠλέκτρα Παπαγεωργακοπούλου καὶ τὸν συμπαθεῖ πλαιγιαλιστῆν κ. Γ. Σαλλάβον, θὰ μᾶς παρουσιάσῃ ἐφέτος ἐπιλήψεις. Χάρης εἰς τὸ Ὡδεῖον Λόντερ τὸ διατελοῦν πάντοτε ὑπὸ τὴν δεξιάν διευθύνουσι τῆς κ. Λίνας Φὼν Λόντερ, τῆς συνδιαζούσης τὴν μουσικὴν μέρωσιν πρὸς τὴν διοικητικὴν ἰκανότητα, ἐνοτίσθημεν μέχρι τοῦδε ἐκτελούμενα ὑπὸ τῶν καθηγητῶν καὶ καὶ τῆς τελείως πάντοτε κατηρησιμένης; χορωδίας του τὰ μεγαλόνοσα ὀργανία τῶν μεγάλων μουσουργῶν.

Οἱ καθηγηταὶ οἱ ὁποῖοι θὰ διδάξωσι καὶ ἐφέτος εἰς τὸ Ὡδεῖον Λόντερ εἶνε οἱ ἐξῆς: ὁ βιολιτιστῆς κ. Κάρολος Μιέμερ, βιολίνας κ. Σαίφερ, ἡ δίς Ὀλυμπία Γεωργιάδου (πίανου), ἡ κ. Βέρι Ναοῦμ (πιάνου), ὁ κ. Ἀλ. Γιαννόπουλος προκλαστικὰ μαθήματα βιολιού.

Ἡ κ. Ἐλένη Ρότερ θὰ διδάξῃ ρυθμικὴν Γυμναστικὴν μουσικὴν ἄσκησιν, πρῶτην φοράν εἰσαγομένην ἐν Ἑλλάδι.

Ἡ Δίς Ἠλέκτρα Παπαγεωργακοπούλου εἰνε διπλωματοῦχος τοῦ Ὡδεῖου Ἀθηνῶν, ἔλαβε μαθήματα ἐν Ἰταλίᾳ ἀπὸ τὸν καθηγητὴν τοῦ Κονσερβατοῦ Μιρατίνι καὶ ἀπὸ τὸν ὑψίφωνον Μπεῦ τῆς Ὀπερά. Ἐδιδάχθη ἐπίσης ἠθοποιίαν ἀπὸ τὸν ἠθοποιὸν Ντεκά τῆς «Κομενὴ Φρανσαῖς»

ΤΑ ΒΡΑΒΕΥΘΕΝΤΑ ΠΟΛΕΜΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

Ἐξεδόθη τὰς τελευταίας ἡμέρας τοῦ Ὀκτωβρίου συμφώνως πρὸς τοὺς ὄρους τῆς προκηρύξεως, ἢ ἀποφάσεις τῆς ἐπιτροπῆς, ἣτις ἔκρινε τὰ ὑποβληθέντα εἰς τὸν Διαγωνισμόν τοῦ Συλλόγου τῶν Ὠφελίμων βιβλίων τριάκοντα τέσσαρα διηγήματα ὑποθέσεως πολεμικῆς. Τὴν ἀπόφασιν ταύτην ἐνέκρινε καὶ τὸ Συμβούλιον τοῦ Συλλόγου.

Κατὰ τὴν ἀπόφασιν ταύτην εὐρέθησαν ἄξια βραβεύσεως καὶ σχετικῶς καλλίτερα καὶ πλέον πρὸς τοὺς ὄρους σύμφωνα τὰ ἐξῆς:

1) «Γιὰ τὴν Πατρίδα», 2) «ὁ μούτσος», 3) Πρὸς τὸ ξημέρωμα τῆς Ἐλευθερίας, 4) «Ὁ πρωτότοκος ἀδελφός.» 5) «Ὁ Μπαρμπά Γιώργος».

Καὶ εἰς μὲν τὸ πρῶτον διηγήματα ἀπονέμεται χρηματικὸν βραβεῖον δρ. 500. εἰς δὲ τὸ δεύτερον δρ. 200 καὶ εἰς τὰ ὑπόλοιπα ἀνά δραχ. 100.

Ὅταν ἠνοίχθησαν ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου οἱ φάκελλοι, εὐρέθη ὅτι συγγραφεὺς τοῦ πρώτου εἶνε ὁ Διμ. Γ. Φλίσβης τοῦ δευτέρου εἰς κρυπτόμενος ὑπὸ τὸ ψευδώνυμον «Φαρμίδης», τοῦ τρίτου πάλιν ὁ Δ. Φλίσβης, τοῦ τετάρτου ὁ Ι. Χ. καὶ τοῦ πέμπτου ὁ Α. Φ. Πρίντζης.

ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ

Ἡ λειτουργία τῶν θερινῶν θεάτρων ἔληξε καὶ ἐφέτος μετὰ τὰς τιμητικὰς τῶν πρωταγωνιστριῶν, ὅπως πάντοτε. Μετὰ πληθώρα ἀνθέων, κόσμον, χειροκροτημάτων ἢ κ. Κυβέλη καὶ ἡ δνίς Κοτοπούλη μᾶς ἔδωκαν τὰς τιμητικὰς τῶν. Ἡ Δίς Κοτοπούλη ἔπαιξεν «Ἰριγένειαν ἐν Ταύροις» τοῦ Γκαίτε. Τὸ θέατρον ὑπερπλήρης ἐχειροκρότησε μετὰ ἀληθῆ φανατισμόν τὴν Δα Κοτοπούλη ἀποδίδουσαν τόσον τελείως τῆς Ἰριγενείας τὸν ρόλον, καὶ ἡ ὁποία κατὰ τὴν ἐκφράσιν φίλης τῆς «Ἐλλην. Ἐπιθεωρήσεως» ἔφθασεν εἰς Ὀλύμπιον μεγαλεῖον!

* *

Ἡ κ. Κυβέλη παρουσιάσθη πρὸ τοῦ ἐκλεκτοῦ κοινῶ τῆς τιμητικῆς τῆς ὑπὸ ποικίλους ρόλους. Ἐπαιξε τέσσαρα μικρὰ ἔργα. Τὸ «Πληγωμένο Χιλιδόνι» τοῦ κ. Λοιδωρικῆ, τὸ «Ὀνειρον ἐαρινῆς πρωίας» τοῦ Ἀνούτσιου, τὴν «Ζουμπερί» τοῦ Πετρούρι καὶ τὸ μιμόδραμα τὸ «Χέρι» μετὰ μουσικὴν τοῦ Μπερνέ.

Ἡ κ. Κυβέλη ὡς «Ζουμπερί» ὑπῆρξε πραγματικῶς ἀπαράμιλλος. Τελειότεραν ἀπόδοσιν τῆς ἡρωίδος δὲν θὰ ἐφαντάσῃ βεβαίως ὁ συγγραφεὺς. Ἦτο φυσικὴ εἰς ὅλας τὰς στιγμὰς καὶ τόσον ὥραία μετὰ τὴν μαύρην τῆς κόμην καὶ τὸ κόκκινον τριαντάφυλλον ἐπὶ τῆς κεφαλῆς. Ἀλλὰ καὶ ὁ κ. Βονασέρας ὡς Σέριος ἦτο ἀντάξιός τῆς Κυβέλης. Ὁ ἔραστής τῆς ὁ ἄσχημος, ὁ ζηλότυπος, ὁ παθαινόμενος ἄλλοτε ἀπὸ χαρὰν καὶ ἄλλοτε ἀπὸ λύπην εἰς ἐκάστην λέξιν τῆς ἐρωμένης του, καὶ ὁ ὁποῖος ἀποθνήσκει τὴν στιγμὴν ποῦ τὴν βλέπει νὰ φιλῇ ἕνα ἄλλον, εὗρεν εἰς τὸ ἄτομον τοῦ ἐκλεκτοῦ καλλιτέχου ἕνα ἐρμηνευτὴν τέλειον. Ἡ Κυβέλη καὶ ὁ Βονασέρας ἀνεδείχθησαν ἀνώτεροί ἐαυτῶν κατὰ τὴν διδασκαλίαν τῶν μικρῶν αὐτοῦ ἀριστουργήματός. Ἐπίσης ἡ κ. Κυβέλη ἀπέσπασε ραγδαία τὰ χειροκροτήματα εἰς τὸ μιμόδραμα τὸ «Χέρι». Χωρὶς νὰ ὁμιλήσῃ καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῆς ὑποκρισεῶς τῆς, μετὰ τὴν ἐκφράσιν τῆς μορφῆς τῆς, μετὰ τὰς κινήσεις τοῦ σώματός τῆς, ἔδειξεν ὅλα τὰ συναισθήματα τοῦ τρόμου, τῆς ἀγωνίας, τῆς λύπης καὶ τῆς χαρᾶς, τὴν στιγμὴν καθ' ἣν βλέπει ἐαυτὴν ἀπληλαγμένην ἀπὸ τὸν κίνδυνον ἐκ τῆς παρουσίας τοῦ λωποδύτου. Τὸ τέλος τῆς παραστάσεως αὐτῆς ἵτήρξε πραγματικῶς ἀποθε-

ωτικὸν διὰ τὴν κ. Κυβέλην. Ἡ σκηνὴ ἐγένισεν ἀπὸ ἄνθη καὶ ἀπὸ δῶρα, τὸ κοινὸν μετὰ τὰ ἐνθουσιώδη χειροκροτήματα τοῦ ἐξεδήλου διὰ μίαν ἀκόμη φορὰν τὸν θαυμασμόν του πρὸς τὴν μεγάλην ἑλληνίδα καλλιτέχνην.

* *

Μετὰ τὰς τιμητικὰς αὐτὰς ἐδόθησαν ὀλίγα παραστάσεις εἰς τὸ Βασιλικὸν θέατρον ἀπὸ τὰς δύο ἑλληνίδας πρωταγωνιστρίδας. Ἡ Α. Υ. ὁ πρίγκηψ Νικόλαος ὁ ὁποῖος τόσον ἐνδιαφέρεται διὰ τὸ ἑλληνικὸν θέατρον, παρεχώρησε τὸ Βασιλικὸν εὐθὺς ὡς τοῦ ἐξῆς τῆς Πρώτης ἔπαιξεν εἰς αὐτὸ ἡ κ. Κυβέλη τὴν «Νεκρὰν Πολιτείαν» τοῦ Ἀνούτσιου. Τὸ ἔργον ἐφάνη πολὺ βαρὺ εἰς τὸ κοινὸν καὶ ὡς ἐκ τούτου δὲν ἐθεωρήθη ἐπιτυχὴς ἢ παραστασίς τοι. Ἡ κυρία Θεώνη Δρακοπούλου, ἡ ὁποία ὑπεδύθη τὸ πρόσωπον τῆς τυφλῆς ἔπαιξε πάρα πολὺ καλὰ τὸν δύσκολον αὐτὸν ρόλον.

Ἡ Δίς Κοτοπούλη ἔδωκεν εἰς τὸ Βασιλικὸν ἔργον καὶ πάλιν μετὰ ἑλληνικὴν ὑπόθεσιν, τὴν «Ἡρώ καὶ Λέανδρον».

Ἡ Δίς Κοτοπούλη μᾶς παρουσίασε μίαν Ἡρώ συγκλονιστικὴν τὴν στιγμὴν τοῦ πάθους καὶ τραγικωτάτην τὴν ὥραν ποῦ ἀντιλαμβάνεται τὸν νεκρὸν ἔραστήν της, τὸν ὁποῖον ἔφερον εἰς τοὺς πρόποδας τοῦ Πύργου τῆς τὸ καίριον κῆμα.

* *

Ὠρῆα βραδύα τοῦ Βασιλικοῦ θεάτρου ἦτο ἡ ἐμφάνισις τοῦ κ. Γκιτρί, τοῦ Γάλλου καλλιτέχου, ὁ ὁποῖος διερχόμενος ἐξ Ἀθηνῶν ἔδωκε μίαν μόνον παράστασιν εἰς τὸ θέατρον. Τὸν παρηκολούθησεν ὅλη ἡ ἐκλεκτὴ κοινότης τῶν Ἀθηνῶν.

ΘΕΑΤΡΙΚΑΙ ΕΙΔΗΣΕΙΣ

—Ὁ θίασος τῆς κ. Κυβέλης ἀνεχώρησεν εἰς Κέρκυραν, θὰ δώσῃ ἐκεῖ εἴκοσι πέντε ἐν ὅλῳ παραστάσεις. Ἐπειτα θὰ μεταβῇ εἰς Πάτρας, ἐνθα θὰ παίξῃ ἐπὶ δέκα πέντε ἑσπέρας. Τὸ περαιτέρω πρόγραμμά του θὰ κανονισθῇ ἀργότερον. Δύναται ὅμως νὰ θεωρηθῇ βέβαιον, ὅτι θὰ δώσῃ μερικὰς παραστάσεις καὶ εἰς τὸ ἐνταῦθα Βασιλικὸν θέατρον.

—Ὁ θίασος τῆς δνς Μαρίας Κοτοπούλη ἀναχωρεῖ τὴν 3ην Νοεμβρίου εἰς Ρουμανίαν. Τὴν πρώτην παράστασιν θὰ δώσῃ εἰς Βραβλάν, ἐνθα θὰ παραμείνῃ δέκα ἡμέρας. Ἐπειτα θὰ δώσῃ πέντε παραστάσεις εἰς Γαλατσι. Τρεῖς εἰς Βουκουρέστιον καὶ τρεῖς εἰς Κωνσταντινίαν. Εἰς τὰς δέκα Δεκεμβρίου θὰ μεταβῇ εἰς Στῆρον. Εἰς τὰς εἴκοσι Ἰανουαρίου εἰς Ἑσسالονίκην. Τὴν μεγάλην σαρακοσίην θὰ μεταβῇ εἰς Αἴγυπτον ἢ Κέρκυραν.

—Εἰς τὸ Δημοτικὸν θέατρον θὰ παίξῃ τὸ Ἑλληνικὸν Μελόδραμα μέχρι 15 Νοεμβρίου. Κατόπιν θὰ παίξῃ εἰς αὐτὸ ἡ Ὀπερέτα Παπαϊωάννου μετὰ τὴν Ἑγκελ. Θὰ παιχθῶν παρ' αὐτῆς τέσσαρα νέα ἔργα, μετὰ τῶν ὁποίων ἡ «Μουσικὴν τελεφᾶ» τοῦ Γιάρνου, ἡ «Μοντέρνε Εἶσα» τοῦ Γκιλπερ καὶ δύο νέα ὀπερέττα τοῦ Λεχάρ. Ἐν τῷ μεταξύ θὰ ἐκτελεσθῇ τὸ κονσέρτο τοῦ Δούνη. Τὰς αὐτὰς ἡμέρας θὰ ἐκτελεσθῇ εἰς τὸ Δημοτικὸν τὸ κονσέρτο τῆς κυρίας Καμπανάκη, ὑποτρόφου τοῦ Ὁρείου, σπουδασίσσης εἰς τὸ Μιλάνον.

—Μετὰ τὰς παραστάσεις τῆς ὀπερέτας τοῦ κ. Παπαϊωάννου θὰ ἔχωμεν εἰς τὸ Δημοτικὸν τὴν Βιεννέζικην ὀπερέταν Κονταράτου, ἡ ὁποία θὰ ἀρχίσῃ τὴν 2 Δεκεμβρίου καὶ θὰ δώσῃ δέκα παραστάσεις. Εἰς τὴν Βιεννέζικην ὀπερέταν μετέχει ἡ Ρόζα Λόυ καὶ ὁ διάσημος κομικὸς Κάρλος Σόπερ, ὁ ὁποῖος εἶχεν ἔλθει εἰς τὰς Ἀθήνας διὰ πρῶ-

τὴν φορὰν, μετὰ τὴν Τέρρεν. Ἡ ὀπερέτα αὐτὴ ἀποτελεῖται ἀπὸ ἐξήντα ἐν ὅλῳ πρόσωπα.

—Ἀκολουθῶν θὰ ἔχωμεν εἰς τὸ Δημοτικὸν Ἰταλικὴν ὀπερέταν. Ἐπίσης θὰ ἔχωμεν καὶ κομπεράνς ὑπὸ τοῦ κ. Μπορτό, ἀδελφοῦ τοῦ Γάλλου συναγματούχου καὶ τοῦ ἔξερωντοῦ τοῦ Πόλου κ. Σιρκώ. Ἐπίσης θὰ ἔχωμεν Γερμανικὴν ὀπερέταν μετὰ ὀρχήστραν ἀπὸ ἐξήντα Γερμανοῦς καλλιτεχνίας τῆς μουσικῆς.

ΞΕΝΑ ΘΕΑΤΡΑ

Η ΦΥΛΑΚΗ.

Εἰς τὸ θέατρον «Βάλι» τῆς Πύλης ἐπαίχθη τὸ νέον ἔργον τοῦ νεοῦ δραματικοῦ συγγραφέως Μορσέλλη, «Ἡ Φυλακὴ».

Τὸ πρῶτον πρόσωπον ἐν τῷ ἔργῳ εἶνε ὁ μικρὸς Ρωμάνο τῆς Λίτσας, ἀπόγονος μεγάλης οἰογενείας, τῆς ὁποίας ἐκληρονόμησε τὸ ὄνομα καὶ τὸ ἀνάκτορον, τὸ ὁποῖον πρόκειται νὰ ἀπολέσῃ.

Ἡ σύζυγος τοῦ Ρωμάνου ἡ μαρκησία Λοιζία εἶνε γυνὴ ματαιόδοξος, πλήρης ἐλαττωμάτων καὶ σπάταλος. Ἐπίσης ἡ κόρη τοῦ μαρκησίου Σελβάντζια εἶνε διεφθαρμένη καὶ πρόκειται νὰ γίνῃ ἐρωμένη τοῦ μνηστήρος τῆς. Ἡ δευτέρα θυγάτηρ τοῦ μαρκησίου ἡ Γκιγία, εἶνε θυγάτηρ χρηστοῦ καὶ ἀντισημειωμένη μετὰ τοῦ νεοῦ μαρκησίου Πιέρου τῆς Τουρρίτσας. Ὁ μαρκησίου ἔχει καὶ ἕτερον υἱὸν τὸν Λορέντον, ὅστις δὲν ἀρέσκειται νὰ ζῇ ὡς ἀριστοκράτης καὶ ἀποξῆ ἐργαζόμενος ὡς μηχανικός.

Ὁ υἱὸς αὐτῶν μόνος γνωρίζει τὴν ἐπιχειρημένην καταστροφὴν καὶ βλέπων ὅτι ὁ πατὴρ του ἐκτὸς τῆς παρουσίας του δυνατόν νὰ ἀπολέσῃ καὶ τὴν τιμὴν του, προτείνει εἰς μίαν ἡμέραν ἑορτῆς ἀποτόμως εἰς τὸν πατέρα του νὰ πωλήσῃ τὸ ἀνάκτορον καὶ νὰ ἀλλάξῃ ζωὴν. Πάλιν ψυχικὴ διεξάγεται ἐντὸς τῶν σθηθῶν τοῦ μαρκησίου.

Τὴν στιγμὴν ὅμως τῆς διαμάχης τοῦ πατρὸς ἐμφανίζεται ὁ ἀδελφὸς τοῦ μαρκησίου Ἰάκωβος, ὁ ἄσωτος καὶ ἀποδιοπομπατος τυχοδιώκτης, ὅστις ἔρχεται νὰ ζητήσῃ χρήματα παρὰ τοῦ ἀδελφοῦ του.

Ὁ τυχοδιώκτης μανθάνει τὰ διατρέχοντα καὶ προτείνει ὅπως διὰ τῆς χαρτοπαικτικῆς δεινότητός του κερδίσῃ τὴν προίκαν τῆς Γκάγιας, ἣτις χίεται. Ὁ μαρκησίου Ρωμάνο ἀποκρούει μετ' ἀηδίας τὴν πρότασιν τοῦ τυχοδιώκτη ἀδελφοῦ καὶ ὑπενθυμίζει εἰς αὐτὸν τὰς ἀρετὰς τῶν προγόνων. Τέλος, ὁ μαρκησίου δέχεται τὴν προσφορὰν τοῦ ἀδελφοῦ. Εἰς τὸ χαρτοπαιγνὸν κερδίζουσι καὶ ἀποφασίζουσι νὰ ἑορτάσουν τοὺς γάμους τόσον τῆς Γκάγιας, ὅσον καὶ τῆς Σελβάντζιας. Αὐτὴν τὴν ἡμέραν τοῦ γάμου τῆς μεθύσκειται μετὰ καμπάνιαν καὶ ἐξευτελίζει τὰς εἰκόνας τῶν προγόνων του. Ἐξάγει δὲ ἐν περιστροφῇ νὰ πυροβολήσῃ μίαν τῶν προγονικῶν εἰκόνων.

Ὁ μαρκησίου Ρωμάνο δὲν συγκρατεῖται πλέον καὶ ἀπαλασσομένο τῶν αἰσθημάτων, αἰνα δυνεῖον αὐτὸν ἀρπάζει τὸ περιστροφικὸν τῶν χειρῶν τῆς θυγατρὸς του καὶ ἀποκτοεῖ.

ΓΑΜΟΣ ΕΙΣ Τ' ΑΣΤΕΙΑ

Δὲν εἶνε γνωστὸν πότε ὁ συνθέτης Φραγκίσκος Λέσκο συνθέσῃ τὴν τρίπρακτον ὀπερέταν «Γάμος εἰς τ' ἀστεία», τὴν ὁποίαν πρῶτην φορὰν, κατ' Ἀπρίλιον τὸ θέατρον «Φροσάτι» ἔπαιξεν ἐν Ἰταλίᾳ. Ἰσως ἡ ὀπερέτα αὐτὴ συνετέθη πολὺ πρότερον τῶν ἑτέρων δύο ἀδελφῶν τῆς, αἵτινες διέτρεξαν ὀλοκλήρον τὸν κόσμον, καίαισθησασαι οὕτως ἐνδοξὸν τὸν Λέσκο. Ἀλλ' ἐν πάσῃ περιπτώσει ἡ νέα αὕτη ὀπερέ-

τα συγκαταλέγεται μετὰ τῶν ὠραιότερων καὶ ὀπερεροτέρων ὀπερετιῶν τῆς μουσικῆς τοῦ Λέσκο.

Ὁ γάμος τὸ κείμενον τῆς ὀπερέτας «Γάμος εἰς τ' ἀστεία» εἶνε ὁ Λούις Μιτῆρ. Κατ' αὐτὸ εἶς ἡμίπλοτος καὶ αἰσθηματίας ὑποκόμης τοῦ Γέκεμπουργκ καὶ ἡ Σελμα εἶνε μέλος ἐνὸς ἀντιάρρενος συλλόγου γυναικῶν, τοῦ ὁποῦ ἡ θημελιώδη; διά' αἴξιν εἶνε, εὐδότες αὐταὶ νὰ δίδουν προσοχὴν εἰς τὰς προτάσεις τῶν ἀνδρῶν. Ἀλλ' ἡ Σελμα πίπτει εἰς τὴν παγίδα τὴν ὁποίαν ἐστεισεν εἰς αὐτὴν μία τῶν ἀδελφῶν τοῦ ὑποκόμητος, πιστεύει αὐτὸν ὅτι εἶνε γυνὴ καὶ χάριν ἀπειθείας δέχεται νὰ γείνη σύζυγός του.

Ὅταν ἔγειναν οἱ γάμοι ἡ ἀπάτη ἀποκαλύπτεται. Ἡ Σελμα ὀργίζεται κατ' ἀρχάς, κατόπιν ὅμως ἀγαπᾷ τὸν ὠραῖον ὑποκόμητα καὶ ἀποστέλλει ἐν τέλει εἰς τὸν διάβολον τὸν ἀντιανδρικὸν σύλλογον, ὡς ἐπίσης ἔπραξαν μετ' οὐ πολὺ μίαν πρὸς μίαν καὶ ὅλα τὰ θῆλα μετὰ αὐτοῦ.

Η ΜΟΔΑ

Λοιπὸν αἱ Παρισίαι ἀνακηρύσσονται ὑπὸ δλων τῶν ἱατρῶν τῆς ὑψηλῆς πάνσοφοι. Ὡστε τώρα κατέχουσι ὅχι μόνον τὰ σκήπτρα τῆς κομψότητος ἀλλὰ καὶ τῆς σοφίας.

Ἀπεχαιρέτισαν μὲν γὰρ πάντα τὸν κορσέ, ἔσπασαν τὰ δεσμὰ τῆς σκλαβιάς τοῦ σώματός των καὶ τὸ ἀφῆσαν ἐλεύθερον, στήν φυσικὴν εὐμορφίαν τῶν γραμμῶν του, καὶ στήν πραγματικὴν ἀριστοτεχνικότητα τῶν κινήσεών του.

Καὶ φοροῦν αἱ μὲν παχύτεραι ἕνα κορσέ ἀπὸ καουτσούκ αἱ δὲ λεπτοφυεῖς μόνον ζώνην ἀπὸ καουτσούκ.

Ἡ Ρομπὴν εἰς τὴν ἐν τῷ Παττὲ ἐμφάνισιν τῆς—εἰς τὸ μάθημα τῆς ἀβύσσου—φορεῖ ἀκριβῶς μίαν ἀπὸ τῆς ἀνωτέρω ζώνης καὶ ἔχει μίαν εὐλυγίσια θουμασία. Μανθάνομεν ὅτι αἱ κομψότεραι Ἀθηναῖαι ἤδη ἐπρομηθεύθησαν ἀπὸ τὸ Παρίσι τέτοιαις ζώνης.

* *

Καὶ μίαν νέα πρόδοσις ἀνεφάνη εἰς τὸν δρίζοντα τῆς Μόδας: φέτος καὶ εἰς τὰς προεσπερίδας θὰ φοροῦν αἱ κυρία: ἐντελῶς ντεκολτέ τουαλέτες. Εἰς τὸ Παρίσι ὅλο σχεδὸν τὸ κακοκαίρι εἰς τὰ καζίνα, μεγάλα ξενοδοχεῖα καὶ βίλλες τῶν ἐκεῖ λουτροπόλεων δὲν ἐφοροῦσαν παρὰ ντεκολτέ τουαλέτες. Φυσικὸ ἦτο ὅτι φέτος τὸν χειμῶνα θὰ κατέπλεε ἡ Μόδα αὐτὴ εἰς τὰ σολῶνα τῶν Ἀθηναϊκῶν μεγάρων καὶ πραγματικῶς μανθάνομεν ὅτι ἡδὴ μίαν ἐκ τῶν πλέον μονταίν κυριῶν, ὠραιωτάτη, γνωστὴ, κομψοτέχνημα δὲ ὑπὸ ἐποψίν φυσιολογίου, ἔφερε θουμασίαις τουαλέτες—μπροσθεῖ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον—γαρνιρισμένες μετὰ ὀλίγη ἀληθινὴ δαντέλλα, καὶ στενὴν γούνα, τελείως δὲ ντεκολτέ.

Ἐπίσης τὰ μεγαλεῖτερα ραπτικά σπῆτια στὰς Ἀθήνας θὰ ἐφαρμόσουν τὴν ἀνωτέρω Μόδαν.

* *

Ἡ ὑπὸ ἐποψίν γαρνιτούρας εἰς τῆς τουαλέτες μόδα εἶνε ἡ γούνα. Δὲν ὑπάρχει μπλοῦζα ἢ τουαλέττα ποῦ νὰ μὴν εἶνε γαρνιρισμένη ἔτσι.

Ἐδῶ τῆς στερεώτερες καὶ καλλίτερες γούνες τῆς ἔχει ὁ κ.Θ. Πετρόπουλος. Κατὰ δαντέλλες Σαντιγι γὰρ μπλοῦζες θουμασίαις.

* *

Ἀπὸ τινος τὰ μανικέτια τῶν κυριῶν, ἰδίως δὲ τῶν συμμετασχόντων εἰς τὸν δεύτερον πόλεμον, εἶνε στολισμένα μετὰ κατὰ πολὺ περίεργα κομπίνα.

Τὰ κομπίνα αὐτὰ εἶνε ἀπὸ στολὰς τῶν γενναίων Βουλγάρων ἀξιωματικῶν, οἱ ὁποῖοι ἐν τῇ βίαισύνῃ των νὰ φεύγουν, ἐξεχούσαν νὰ παραλάβουν μαζὺ των καὶ τὰς ἐν ἐφεδρεία στολὰς των. Ἐπ' αὐτῶν εἰκονίζεται ὁ

δικέφαλος άετός, σημεϊον φουσκοθαλασσας ποδ παραδέρνει τα βουλγαρικα κεφάλια.

Η ΖΩΝΗ

Ήφ'ετος οι Ζώναι από σφραγμα εινε πολυ της Μόδας.

Τελευταίως μάλιστα ή προς αυτάς ευνοια του ωραιου φίλου και παρατείνεται και αυξάνη. Διότι ή ποικιλια των, ή χάρις των και ή πολύτροπος επινοητικότητα ή οποια προΐσταται εις την κατασκευήν των εινε γοητευτικήταται. και δεν απορεί κανείς, όταν τας βλέπη προσιδούσας εις την δλην περιβολήν τήσιν πρωτοτυπίαν και κάποιον τόνον αληθώς προσωπικόν, αυτομικόν. "Ωστε δεν ήτο δυνατόν αι κομφεούμεναι να τας εγκαταλείψουν. Αλλά πόσον δύσκολον πράγμα εινε να φερή τις μίαν τοιαύτην ζώνην. Απαιτείται λεπτή αντίληψις και καλαισθησία ήμισα κοινή, δια να εμπορη κανείς, χάρις εις αυτήν την ζώνην, ότε μὲν να μετριάξει την παραπολύ ελευθεριάζουσαν ιδιοτυπίαν της εσθητος· άλλοτε τοδναντίον να κοσμη ή τολημράν χάριν την υπέραγαν σμνήν αυστηρότητα μιας ενδομασίας «Ταγιερ άμπιγέ». Τα πρότυπα των ζωνών τα όποια συνειθίζονται τώρα εις το Παρίσι εινε πράγματι περιεργάτα. Ζώναι πλατύταται, εκτεινόμεναι εις άρκετά ύψεκατόμετρα επάνω από την σφύην και ακόμη περισσότερα ύψεκατόμετρα κάτω της σφύσης· ζώναι τοποθετούμεναι πλαγίως· ζώναι όριζόντιαι, με το έν άκρον πλαγίως προς τα εμπρός και άνω, με το άλλο άκρον προς τα εμπρός και κάτω· ζώναι εις σχήμα γιλέκου επί ζωνών πλατυτέρων από τριχάπτα· ζώναι χωρίς άκρα ή με τ' άκρα κρεμάμενα. Ήφ'ετος τέλος θα εινε ή αληθής βασιλεία των ζωνών.

ΑΠΟ ΤΗΝ ΖΩΝΗ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ

Ολόκληρος ο μήν παρήλθε με την αγωνίαν της υπογραφής της ειρήνης. Η παλινστροφία της Πύλης εξεδηλώθη με όλην την έκτασιν και με Έλας τας συνεπειάς της και ίσως θα παρεϊνετο και θα εξεστεινετο μέχρι των όρων των συμφεροντολογικων σκέψεών της και διανοημάτων της— άγνωστων όρων και άγνωστου χρονικου διαστήματος— αν μη από μηχανής δεν ανεφανίζετο ο περιφανής Ρουμάνος πολιτικός Τάκε Ιωανάνεσκο πολύτιμον μέλος της Ρουμανικής Κυβερνήσεως και των άριστων φίλων της Ελλάδος. Η επιβλητική και ραγδαία μεσολάβησις του είχε καταπληκτικά αποτελέσματα και ήλθε στιγμή κατά την οποίαν εθεωρήθη ή όριστική συναψις της ειρήνης και γεγονός τελεσμενον από το όποιον έλλειπεν ή επικύρωσις της Πύλης. Ουδεις δε ετόλμα να φαντασθή ότι μετά την μονογράφειν των προκαταρκτικων όρων του Πρωτοκόλλου θα ύπηρχε και ή ελαχίστη αντίρρησις εκ μέρους της Τουρκικής Κυβερνήσεως. Ήφ'εως δε ο υπέρροχος της Ρουμανίας πολιτικός ήσυχος, επιστρέφων εις την πατρίδα του, όταν σπεύδων ο αντιπρόσωπος της

Ο Άγγλος κ. Μπορέυ περιερχόμενος τα χωρία της Ηπείρου

Τουρκίας Γκαλήπ θέης εξήγησε την άνακοπήν του από πούλου το άτμοπλοίου δια να γνωρίσει εις τον Ρουμάνον πολιτικόν. τας νέας αξιώσεις της Κυβερνήσεώς του. Καί κατ' αυτών τον τρόπον ήλθεν ήδη ο Οκτώβριος και το ζήτημα της ειρήνης συγκρατεί ακόμη τον Έλλ. Λαόν εις της άριστίας τας συγκινήσεις αι όποια εινε βέβαιον ότι τάχιστα θα λήξωσι μη αναβαλλομένης επί πολυ της υπογραφής λόγω της ταχίστης συνεννοήσεως ή οποια θα επακολουθήσῃ υπό την άδιάκοπον επίδρασιν και πίεσιν της Ρουμανίας εις τας σκέψεις και τας παλιμβουλίας της Πύλης.

Και επί του δεδομένου αυτού κανείς στηριζόμενος δύναται να θεωρήσῃ ως γεγονός πλέον την ταχίστην άποκατάστασιν των διπλωματικων σχέσεων των δύο Κρατών και τοϋτο αποτελεί διδάγμα πολύτιμον δια την μέλλουσαν σταδιοδρομίαν των Βαλκανικων Έθνων. Το δόγμα τα Βαλκάνια δια των Βαλκανίων ήρχεται δια δευτέραν φοράν μετά την συνθήκην του Βουκουρεστίου, να φανερώσῃ την δύναμιν της ένώσεως των μικρών Κρατών άτινα χειραφετηθέντα από την κηδεμονίαν ήμάλλον την τυραννίαν των Μ. Δυνάμεων κανονίζουσι τας υποθέσεις των σύμφωνα προς το δίκαιον και τα ύψιστα εθνικά των συμφέροντα.

Η σοβαρότερα σημασία της επιτεύξεως της Έλληνοτουρκικής συνθήκης εινε το μέγα αυτό αγαθόν το όποιον ένας ειλικρινής συνασπισμός Ρουμανίας, Σερβίας, Μαυροβουνίου και Ελλάδος κατεκύρωσεν, ως κτήμα αναφαίρετον, εις τας περι την Έλληνικήν χερσόνησον χώρας. Και εινε πράγματι άξιον πολλής προσοχής το θέαμα ένός Ρουμάνου πολιτικου κανονίζοντος τας τύχας των περι τον Αίμον Έθνων τα όποια σήμερον δια της ένώσεως κατέστησαν όχι μόνον ίκανά να κανονίζωσι τα ίδια αυτών συμφέροντα αλλά και σοβαρά παρσπαθείας των μεγάλων Έθνων. Καί την στιγμήν που προκαταβολικως πανηγυρίζομεν το εύφρόσυνον γεγονός της ειρήνης, μετά σφοδρατάτης θλίψεως πληροφρομημεθα ότι ο Έλληνικός πληθυσμός της Θράκης υφίσταται τα πάνδεινα από την Βουλγαρικην θηριωδία. Εινε άπερίγραπτα τα μαρτύρια και αφάνταστοι αι καταστροφαι τας όποιας υπέστησαν και υφίστανται χιλιάδες αδελφών μας εις την Βουλγαροκρατουμένην Θράκην. Και όσον εινε τερατώδης και διεγερτική φρικής ή βαρβαρότης των άγρίων αυτών ψευτοκατακτητών τόσο εμπνέει απόγνωσην ή άδυναμία ή ή ά-

πάθεια της Ελλάδος να σπεύσῃ να τούς απαλλάξῃ και να τούς σώσῃ από τούς άδυσχας της άπαισίας αυτης φυλής. Και μάς ήρχεται αυθόρμητος ή σκέψις πως δεν κáινομεν εκκλησιν εις τα φιλόανθρωπα αισθήματα της φίλης μας Ρουμανίας αποδεχομένης εκ της προς το έθνος μας φιλίας την μεσολάβησιν προς άποτροπήν από της φοβεράς και άπαισίας αυτης συμφοράς.

Μαζή με τας συγκινήσεις της ειρήνης είχομεν τον μίνα αυτών τας συγκινήσεις τας όποιας μάς έδιδον αι έπείσεις της άπελευθερώσεως τόσοσ Έλληνικων πόλεων της Μακεδονίας.

Η επείσεις της άπελευθερώσεως της Θεσσαλονίκης μάλιστα έωρτάσθη κατ'εξαιρέσιν μεγαλοπρεπώς και έν Αθήναις και εις την πρωτεύουσαν της Μακεδονίας.

Και την στιγμήν που ήμεις οι σύγχρονοι παρακολουθούμεν επετείους μεγάλων ιστορικων γεγονότων εκτυλιχθέντων επί των ήμερών μας αισθανόμεθα ένα υπερήφανον συναίσθημα το όποιον ή ιστορία μάς έδίδασκε να παρακολουθούμεν νοερώς όταν μάς επανέφερον εις τα μεγάλα του Έλληνισμού γεγονότα τα όποια ήτύχισαν να δημιουργήσουν και παρακολουθήσουν άλλαι γενεαι.

Ο μήν ήλθε με το άνοιγμα της Βουλής. Μέσα εκει εξήλθον από τα Βασιλικά χείλη λόγοι δια των όποιων επανηυρίζοντο και εξήρνοντο όλα τα μεγάλα γεγονότα τα όποια από έτους διεδραματιζόμενα εξύψωσαν την ελληνικήν φυλήν εις το άπόγειον της δόξης και τιμής.

Και οι λόγοι έχουν κατά τοσοϋτον μάλλον αξίαν καθ' όσον προσεφέροντο από στόμα Βασιλέως ο όποιος έπρωτοστάτησε και ήθλησε και έδοξάσθη δια την προσωπικήν του στρατηγικήν μεγαλοφυαν ή οποια μετά τήσῃ δρμής εξεδηλώθη εις τα πεδία των μαχών. Μ.

Ο ΚΟΣΜΟΣ

Ο Υπουργός της Έθνικής Οικονομίας κ. Μιχαλάκουλας συνοδευόμενος υπό του τμηματάρχου του Υπουργείου του επεχείρησε περιοδείαν ανά τας άπελευθερωθείσας Μακεδονικας πόλεις.

ΥΠΟΥΡΓΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΕΙΑ Εινε προφανές ότι ή υπουργική αυτη ή επίσκεψις εσση και έν θεωρητή ή ανεπαρκής δια την μελέτην των μεγάλων πλουτολογικων ζητημάτων, πάντως όμως θα αποδή κατά πολυ καρποφόρος και έπωφελής δια την πρόσδον των μεγάλων γεωργικων και βιομηχανικων ζητημάτων των νέων χωρών. Η όξυτάτη αντίληψις και ευφυα του κ. Υπουργού θα αναπληρώσῃ τα κενά της ανεπαρκούς μελέτης και ή παρουσία του κ. Χασιώτου, κατόχου των γεωργικων ζητημάτων, προφύρσται να συντελέσῃ εις την σκοπιμοτέραν λύσιν των μεγάλων προβλημάτων, τα όποια πολυσύνθετα και με έπιβεβλημένην την ταχίστην διεξαγωγήν των, πρόκεινται εις την αντίληψιν κάθε προοδευτικου και ρηθικελούθου ύπουργού.

Πάντες προσδοκόμεν από το Υπουργείον της Έθνικής Οικονομίας εξέλιξιν δράσεως άκαταβλήτου, ύπερπρώσης τα έμποδια και άνοιγούσης νέους δρόμους εύρτάτου μέλλοντος της έλης μεγαλυθείσης πατρίδος.

Με ιδιαιτέραν ευχαρίστησιν σημειούμεν το μέγα ήθημα του γυναικειου εργατικου κόσμου της πρωτεύουσας προς την ένωσησιν και την αλληλοβοήθειαν. Η Έλληνις εργατις έν τώ συνόλω λαμβανομένη, εινε ή δημιουργία των άκλονητων βύσσων έρ'ών έλεμελιώθη ή Νέα Μεγάλη Ελλάς. Από τα σπλάγγνα της ανεπήρσαν τα σιδερένια κορμιά που εξησφαλσαν

την νίκην και τον θριαμβον εις την αναγεννηθείσαν φυλήν μας. Τα δικαιώματά της επί του σεβατισμού της κοινωνίας και της πολιτικής εινε αναμφισβήτητα και εινε δείγμα ύπεροχον πνευματικής αλκής ότι μόνη έρχεται σήμερον να τα διεκδικήσῃ. Επικροτούμεν εις κάθε διάβημά της τείνον εις την εξύψωσιν της, εις την προστάσιν των συμφερόντων της, εις την περιφρούρησιν των δικαιωμάτων της, εις την πλήρη εφαρμογήν των ύπερ αυτης νόμων και εις την πληρεστέραν νομοθετικήν πρόνοιαν ύπερ των στοιχειωδών δικαίων της. Διότι σήμερον ακόμη ή Έλληνις εργατις δεν άποτελει κοινωνικήν δύναμιν, ουδε καν έχει εξησφαλισμένην την ατομικήν, την ανθρωπιστικήν της ύπόστασιν. Εινε άλλως στοιχείον εκμεταλλεύσιμον. Στοιχείον που νικάται δια της δυστυχίας, δια της ανάγκης, δια της άμαθείας, δια της πείνας. Στοιχείον που το εκμεταλλεύεται ή άδικία, ή σκληρότης, ή κοινωνική άνισότης, ή πλεονεξία και ή αναληγρία. Όλα όμως αυτά δημιουργούσῃ την επανάστασιν, επιτρέπουσιν τους κλοπιμαίους και τονώνουν την παρασιτιστικότητα και το θάρρος προς τα γενναία μέτρα. Και κατ'εξοχήν γενναίον μέτρον εινε ή ένωσις και ή αλληλοβοήθεια την οποίαν κηρύσσουσι αι εργατιδες των Αθηνών και υπό την σημαίαν των όποιων όφείλου να συγκεντρωθούν όλα αι λαϊκάι γυναικείαι εργατικά τάξεις.

Εις τα αξιοσπούδαστα γραφόμενα υπό του κ. Σ. Δεδιάξη έν τη «Έλληνική Έπιθεορήσει» περί Μελιγγών επιτρέψατέ μοι και ταυτα να προσθέσω.

Ο Χρήςτος Μελιγγός ταγματάρχης του Έλληνικου στρατού απέθανεν ένταύθα περί το 1873 έτος έν πενιά διότι μηδέν την σύνταξιν του κατά τους τελευταίους χρόνους εξ'Ελλάδος τ'όδεστέλλον όδέν τάφος σώζεται έν τω Έλληνικω νεκροταφείω φέρων την του αξιωματός του επιγραφήν. Έν τη ίδιήδε τάφω, και έτερος Μελιγγός αδελφός του άναπαύεται ως ή επιγραφή δηλοί «Εμμανουήλ Μελιγγός ίππότης του Σταυραφύ του Σωτήρος γεννηθείς τω 1818 τελευτήσας δε τω 1888». Κατά την κηδείαν του ταγματάρχου Μελιγγού του άπεδούθησαν στρατιωτικά τιμαί υπό λόχου Αύστριακων στρατιωτων, έφερε δε ούτος 13 έν δλω παστράκια. Τέκνα αδελφών του Χρήστου Μελιγγού οι σήμερον ζώντες ένταύθα εκ της αρχαίας αυτης οικογενείας εινε οι αδελφοί Νικόλαος και Χρήστος και ο πρωτεξάδελφος αυτων Λεωνίδας. Ο Νικόλαος ειναι επί έτη 38 ήδη νεωκόρος του Έλληνικου Ναού του Αγίου Νικολάου ή ζώσα της κοινότητος ιστορία, ως δε μου λέγει ούτος ή οικογενεία των ήλθεν έδω εκ Κυθήρων, ο Χρήτος ειναι υπάλληλος της άτμοπλοίας Λύδ, άγαμοι άμφότεροι, ο Λεωνίδας ειναι από τους μεγάλους της άγοράς έδω μεσίτας έμπορευμάτων ούτος δε ίσχυρίζεται ότι ένταύθα ήλθον εκ Ζακύνθου, ειναι δε έγγαμος μετά τέκνων. Το βέβαιον ειναι ότι οι πατέρες των σήμερινων Μελιγγών έγεννήθησαν ένταύθα, ο δε πάππος των ήλθεν εξ'Επτανήσου διότι υπήκοος Άγγλος έτύχχανε, άγνωστον εκ Κυθήρων ή εκ Ζακύνθου.

Έτερος κλάδος της οικογενείας Μελιγγού ύπάρχει νυν έν Βιέννη όστις μάλιστα ειναι έκατομμυριούχος.

Πρό οκταετίας απέθανεν ένταύθα ο Ίω. Μελιγγός άγχαμος όστις την περιουσίαν αυτου εκ 400 χιλ. κορωνών άφίερωσεν ύπερ του Έλληνικου ναού και της σχολής μέγας άναφκεις ευεργέτης της Τερψεστιας Έλληνικής κοινότητος, όλίγα δε άφίκεν εις τους άνω συγγενείς του.

Έν Τερψέστει αρχιμ. Ίεζεκιήλ Βελαιδιώτης προηγούμενος

Εις άλλην στήλην γράφομεν περι της ανάγκης του διορισμού επιθεωρητριών δια την γυναικειαν εκπαίδευσιν και

Αί Έλληνίδες της Ηπείρου

τονίζομεν τὰ ὠφελήματα τὰ ὅποια θὰ προκύβουν ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ μέγερου αὐτοῦ. Εἰς τὴν στήλην αὐτὴν ἀναγράφομεν ἐπιεικέστεραν χα- ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ Ἰσθμίων τὴν πρόσληψιν τῆς Δοσ Θεοδώρας Δημητριάδου ὡς καθηγήτριας τῆς Ἱστορίας εἰς τὸ Ἀρσάκειον Διὰ τοῦ διορισμοῦ τῆς ἀναπερῶσαι κάθε εὐέλπιδος σκέψις διὰ τὸ μέλλον τοῦ ἰδρύματος αὐτοῦ τὸ ὅποιο ἀπὸ τίνος ὑποχωρεῖ εἰς τὴν δύναμιν τῆς μεταρρυθμιστικῆς ὁρμῆς ἢ ὅποια διακρίνει τὴν σημερινὴν ἀντίληψιν εἰς κάθε ἐξέλιξιν τοῦ κοινωνικοῦ καὶ ἐθνικοῦ βίου. Ἀπὸ τὴν νεορωσσικήν καὶ εὐταίειον καθηγήτρια ἀγαμέλιον ἐργασίαν ἰκανὴν νὰ ἐνσταλέξῃ εἰς τὸ πνεῦμα τῆς νέας γενεᾶς τὰ μέγιστα καθήκοντα τῆς Ἑλληνίδος πρὸς τὰ ἰδεώδη τοῦ Ἑλληνισμοῦ. Ἡ σημερινὴ ψυχολογικὴ κατάσταση εἶνε πρόσφορος διὰ νὰ καρποφορήσῃ κάθε εὐγενὴς προσπάθεια. Καὶ ἡ Δις Δημητριάδου εἶνε ἡ κατ' ἐξοχὴν ἰκανὴ δημιουργὸς ἐνὸς τοιοῦτου μέλλοντος.

Τὸ γνωστὸν θεραπευτήριον ἢ «Πολυκλινικὴ Ἀθηνῶν» ὑπὸ τὴν προστασίαν καὶ προεδρίαν τῆς Α.Β.Υ. τῆς πρυγκησίας· Ἐλένης ἐξέδουτο εἰς τεῦχος τὴν λογοδοσίαν τῶν πεπραγμένων ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1911 μέχρι 31ης Δεκεμβρίου τοῦ αὐτοῦ ἐτους.

Εἰς τὸ πρῶτον μέρος περιλαμβάνεται ἰατρικὴ ἐκθεσις ὑπὸ τοῦ διευθυντοῦ τῆς Πολυκλινικῆς κ. Ν. Σ. Ἀλιβιζάτου.

Ἐν τῇ ἀνωτέρω ἐκθέσει ὁ κ. Ἀλιβιζάτος κάμνει εὐρύτατον λόγον περὶ τῆς συντελεσθείσης ὑπὸ τῆς «Πολυκλινικῆς» ἐργασίας κατὰ τὸ ἐτος τοῦτο.

Ἡ ἐργασία αὕτη δύναται νὰ θεωρηθῇ κολοσιαία, λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν τῶν γλισχροτάτων ὄλικῶν μέσων ἅτινα διαθέτει τὸ αὐτοσυντήριον τοῦτο ἰδρυμα. Ἄς ἐλπίσωμεν ὅτι βελτιομένη· σὺν τῷ χρόνῳ τῆς οικονομικῆς καταστάσεως τῆς «Πολυκλινικῆς» θὰ ἐξακολουθήσῃ αὕτη ἐργασίαν μετὰ τὸ αὐτὸ φιλόφρονον καὶ ἐπισημονικὸν πνεῦμα, καθισταμένη ὁσημέραι μέγα καταφύγιον εἰς τοὺς πάσχοντας καὶ ἰσχυρὸς διὰ τὴν δημοσίαν ὑγίαν παράγων.

Εἰς τὴν Ἑλλάδα.— Ἀπὸ τῆς 17 Σεπτεμβρίου 1912, ἡμέρας τῆς Ἑλληνικῆς κινητοποιήσεως, μέχρι τῆς 31 Μαΐου τοῦ 1913 αἰ δαπάναι διὰ τὸν πόλεμον τῆς Ἑλλάδος ἀνῆλθον εἰς 275.500.000 φράγκα.

Εἰς τὸ ποσὸν τοῦτο περιλαμβάνονται αἱ δαπάναι τῆς διατροφῆς τῶν στρατιωτῶν καὶ τῶν κτηνῶν τοῦ στρατοῦ, οἱ μισθοὶ τῶν ἀξιωματικῶν καὶ στρατιωτῶν, τὸ ἀντίτιμον τῆς ἐξαρτήσεως καὶ τοῦ ἰμιατισμοῦ στρατοῦ καὶ τῆς ἐπιτάξεως τῶν κτηνῶν, ἡ ἀξία τῶν πυρομαχικῶν, τῶν διαφόρων ἄλλων ἐφοδίων τῆς πολεμικῆς ἐργασίας, ἡ ἀξία τοῦ ὄλικου τῆς ὑγειονομικῆς ὑπηρεσίας, τὰ ἐξόδα τῆς μεταφοράς καὶ τέλος αἱ ἀποζημιώσεις διὰ τὰς ἐπιτάξεις τῶν μεταγωγικῶν καὶ τῶν ζώων.

Ἐπίσης εἰς τὸ ἄνω ποσὸν συμπεριλαμβάνονται καὶ αἱ δαπάναι τῆς νοσηλείας τῶν τραυματιῶν καὶ ἀσθενῶν, τὰ βοηθήματα τῆς περιθάλψεως τῶν οἰκογενειῶν τῶν ἐφῆδρων, ἡ συντήρησις τῶν αἰχμαλώτων καὶ τὸ ἀντίτιμον τῶν ἀπολειῶν.

Εἰς τὸ ποσὸν τοῦτο τῶν 275.500.000 φράγκων δέον νὰ προστεθῶσιν 20 περίπου ἑκατομμύρια φράγκα διὰ τὰς δαπάνας τοῦ στόλου καὶ 75 ὡς ἕγξιστα ἑκατομμύρια διὰ τὴν συντήρησιν τοῦ στρατοῦ κατὰ τοὺς μῆνας Ἀπριλίον, Μάιον καὶ Ἰούνιον. Ἡτοι ἐν ὅλῳ πρὸς τὴν ἐνάρξεως τοῦ κατὰ τῆς Βουλγαρίας πολέμου, αἱ πολεμικαὶ δαπάναι τῆς Ἑλλάδος ἠδύνατο νὰ συμποσῶσιν εἰς 370.500.000 φρ.

Κατὰ τοὺς μετριώτερον ὅμως ὑπολογισμοὺς ἐπὶ τῇ βᾶσει τῶν ἀσφαλετέρον προβλέψεων καὶ κατ' ἀναλογίαν ἐκτιμήσεως, ὁ κατὰ τῆς Βουλγαρίας πόλεμος ἐστοίχισεν ὡσαύτως εἰς τὴν Ἑλλάδα κατ' ἐλάχιστον ὅρον 40.000.000 φράγκα.

Τὸ συνολικὸν ἐπομένως ποσὸν τῶν δύο πολέμων δύναται νὰ ὑπολογισθῇ ὡς ἀνερχόμενον κατὰ τὴν λῆξιν τοῦ δευτέρου πολέμου εἰς 410.500.000 φράγκα, εἰς τὸ ποσὸν οἰκοθεν νοεῖται ὅτι δὲν συμπεριλαμβάνονται αἱ θυσίαι τῶν Ἑλληνικῶν περιουσιῶν, αἱ πρὸς κέρτους αἱ ἐκ τῶν γνωστῶν ἀκατανομάστων δηρώσεων καὶ καταστροφῶν, ἃς προξένησαν φεύγοντες οἱ Βούλγαροι πρὸ τῶν νικηφόρων Ἑλληνικῶν στρατευμάτων.

Εἰς τὴν Τουρκίαν.— Ἡ Τουρκία, ἀπ' ἀρχῆς τῶν γεγονότων, ἄντι κατέληξεν δι' αὐτὴν εἰς τὴν ἀπώλειαν τῆς Μακεδονίας, τῆς Θράκης καὶ τῶν Νήσων τοῦ Αἰγαίου, ἐκίνητοίτησεν 904.000 στρατοῦ ἀρχι-

κῶς καὶ μετὰ τινὰ χρόνον συμπληρωτικῶς τρεῖς ἀκόμη Μεραρχίας ἦτοι 22,000 ἄνδρας ἦτοι ἐν ὅλῳ 926,000 στρατοῦ ἀντὶ τῶν 195.000 ἄνδρων, οἳς συνήθως ἐτήρει ἐν εἰρήνῃ ὑπὸ τὰς σημαίας.

Ἐπίσης ἐκίνητοίτησεν 185,600 ἵπποι, ἀντὶ τῶν συνήθως διὰ τὴν χρῆσιν τοῦ στρατοῦ διατεθειμένων 41,500 κατὰ τοὺς ἐπισημοὺς πίνακας τοῦ τουρκικοῦ προϋπολογισμοῦ.

Ἡ συντήρησις τοῦ στρατοῦ τοῦτου ἐστοίχισεν ἀπὸ τῆς κίνητοίτησεως τὴν 15 Φεβρουαρίου 1912, ἐν ὅλῳ 12,662,583 ὀθωμανικῶς λίρας διὰ διατροφήν τῶν ἄνδρων, τροφήν κτηνῶν, ἀντίτιμον μεταγωγικῶν καὶ κτηνῶν, μεταφορὰν καὶ ἰμιατισμόν. Εἰς τὸ ποσὸν τοῦτο δέον νὰ προστεθῶσιν εἰσέτι: α') 6.498,000 ὀθ. λίρῶν διὰ προμήθειαν ὄπλων, πυρομαχικῶν καὶ ἄλλων ἐφοδίων τοῦ πολέμου, β') δι' ἐπιτάξεις εἰς ἐπαρχίας τινὰς τῆς Μικρᾶς Ἀσίας λίραι ὀθ. 1,062,000 καὶ γ') διὰ δαπάνας συντήρησεως τοῦ στρατοῦ καὶ ἄλλας συναφεῖς κατὰ τοὺς μῆνας Μάρτιον, Ἀπριλίον καὶ Ἰούνιον λίρας ὀθ. 4,000,000 ἤτοι ἐν συνόλῳ 24,182,583.

Εἰς τὸ ποσὸν τοῦτο τῶν 24.182,583 δέον νὰ προστεθῶσιν α') 12.000,000 λίραι ὀθ. ἀντίτιμον λειῶν πολέμου, περιελθουσῶν εἰς τοὺς συμμάχους καὶ β') 3,000,000 ὀθ. λίραι ἀντίτιμον καταστροφέντων ἢ καταστάντων ἀχρηστων εἰδῶν πολέμου.

Πάντα τὰ ἀνωτέρω ποσὰ ἀνερχονται εἰς λίρας ὀθ. 39,182,583 ἦτοι 900,000,000 εἰς ὃ ποσὸν δὲν συμπεριλαμβάνεται ἡ θύσιν τῶν ἐδαφῶν τῆς Μακεδονίας καὶ Θράκης καὶ τῶν Βουλγαρῶν καταστροφέντων ἰδιωτικῶν τουρκικῶν περιουσιῶν.

ΑΠΟ ΤΑ ΠΕΡΙΕΡΓΑ ΤΗΣ ΖΩΗΣ

Μετ' οὐ πολὺ ἐκδίδονται ἐν Λονδίῳ τὰ ἀπομνημονεύματα μιᾶς τραγωδοῦ, ἣτις μετὰ τῶν Ἰβρικῶν ὑπῆρξεν μία τῶν ἐνδοξοτέρων ἠθοποιῶν τῶν ἔργων τοῦ Σαίξπηρ, τῆς Γενοβέφας Βάρντ, ἣτις ἔχει ἀποσπυρθῆ τῆς σκηνῆς, ἀλλ' ἀκόμη περιβάλλεται ὑπὸ τῆς γενικῆς ἐκτιμήσεως καὶ τῆς δόξης τῶν χρεσινῶν ἡμερῶν τῆς.

Ὅλλοι γινώσκουσιν ὅτι ἡ ὄρατα ἠθοποιὸς αὕτη ἦτο ἵππανδρος καὶ ὅτι εἶχε δικαίωμα νὰ φέρῃ τὸν τίτλον τῆς κοιήσεως.

Εἰς ἡλικίαν εἰκοσι ἐτῶν ἡ Βάρντ φέρισκετο ἐν Νικαίᾳ μετὰ τῆς μητρὸς τῆς, καὶ ἡ ὄραότης αὐτῆς εἶχε καταπλήξει τοὺς πάντας. Εἰς σπύρτιαν Ρώσσος κόμης Γκουερμπέλ, ἠγάπησε τὴν νεάνιδα, ἐξήτησε τὴν χεῖρά τῆς καὶ τὴν ἐνυμφεύθη. Ἄλλ' ὅταν ἀντελήφθη ὅτι ἡ νύμφη δὲν εἶχε ἐν ὄψει ὀβολὸν προῖκα μίαν ἡμέραν μετὰ τὸν γάμον τὴν ἐγκατέλειπε προφασισθεῖς, ὅτι συμφῶνος πρὸς τὸν ρωσσικὸν νόμον, ἡ ἐνωσις τῶν δὲν ἦτο νόμιμος διότι ἐγένετο ἄνευ τῆς συνενέσεως τοῦ Τσάρου. Ἡ ἠθοποιὸς καὶ ἡ μήτηρ αὐτῆς μετέβησαν εἰς Πετροῦπολιν ἐξήτησαν καὶ ἐπέτυχον ἀχόρῃσιν παρὰ τῷ Τσάρῳ καὶ διηγῆθησαν εἰς αὐτὸν τὰ πάντα.

Ὁ κόμης Γκουερμπέλ ἔλαβεν εὐθὺς ἀμέσως τὴν διαταγὴν νὰ κανονίσῃ τὰ πράγματα διὰ νέας γαμηλίου ἱερουργίας, ἣτις ἔλαβε χώραν ἐν Βαρσοβίᾳ ὑπὸ δραματικῶν ἔργων. Ἦσαν παρόντες πολλοὶ προσκεκλημένοι, ἀλλ' ἡ νύμφη ἐπαρουσιάσθη φέρουσα πένθιμον περιβολὴν. Ὁ πατὴρ τῆς ἐφύλασεν εἰς τὴν θύραν κρατῶν περιστροφῶν. Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἰσορᾶς τελετῆς, ἡ νύμφη, μετὰ τὴν εὐλογίαν, ἔρριψε τὸν νυμφικὸν δακτύλιόν τῆς ἐπὶ τὸ προσῶπον τοῦ συζύγου τῆς. Ἐδημιουργήθη σκάνδαλον. Ὁ κόμης ἐξηραγίσθη καὶ μετὰ τινὰ ἔτη ἀπέθανεν.

Ἡ χθρᾶ, μεγάλη μετὰ ταῦτα τραγωδὸς Βάρντ οὐδέποτε ἠθέλησε νὰ φέρῃ τὸ ὄνομα τοῦ ἀπαισίου Ρώσσο κομήτος.

Εἰς τὸ Λονδίον διεδόθη μεγάλως ἡ μόδα ὄπως αἱ οἰκογένειαι ἀντὶ τοῦ ἰδικοῦ τῶν οἰκήματος προτιμῶσι νὰ μένωσιν εἰς τὰ ξενοδοχεῖα καὶ τὰς διαφόρους πανσιόν, αἱ ὅποια ἐκεῖ πληθύνονται ὀλοέν. Ἴδιως αἱ γυναῖκες παρακινουσι τοὺς ἄνδρας νὰ προτιμῶσι τὸ εἶδος αὐτὸ τοῦ βίου διότι ἀπαλλάσσονται πλέον τῶν φροντίδων τῆς συντήρησεως καὶ τῆς καθαριότητος τοῦ οἴκου καὶ οἴτω δύναται νὰ διαθέσῃσι τὸν χρόνον τῶν εἰς τὴν παρ' αὐτῶν λεγομένην κοινωνικὴν ζωὴν ἐπισκεπτόμεναι τακτικὰ τὰ καταστήματα καὶ τὰ θέατρα.

Αὐταὶ αἱ κυρίαὶ δαίλουσι μετὰ περιφρονήσεως διὰ τὰς ἄλλας αἱ ὅποια ἔχουσιν ἀκόμη τὴν ἰδιοτροπίαν νὰ διατηρῶσιν ἰδικὸν τὸν οἶκον, διότι δὲν γινώσκουσιν νὰ καταστήσωσιν εὐχάριστοτέραν τὴν ζωὴν τῶν.

Πρὸ ὀλίγων ἐτῶν αἱ οἰκογένειαι οἱ ὅποια ἐδέχοντο νὰ παραμένωσιν εἰς τὰ ξενοδοχεῖα ἦσαν ὀλίγισται, σήμερον ὅμως ἀριθμοῦνται κατὰ χιλιάδας, ὃ δὲ ἀριθμὸς τῶν ἀυθάνει ἀπὸ ἐτους εἰς ἔτος. Ἐν τούτοις, κατὰ τὸν ἀναποσπυρτήν τῆς Ἱταλικῆς «Τριμπούνας» αἱ οἰκογένειαι αὐταὶ ἐπηρεάζουσι μεγάλως τὴν ἠθικὴν τῆς πόλεως καὶ εἰς αὐτὰς ἀποδίδεται ἡ ἐκλυσίς τῶν ἠθῶν ἢ παρατηρηθεῖσα τελευταίως εἰς τὴν ἀγγλικὴν πρωτεύουσιν. Ἴδιως ἐνεκα τῶν ἀποτελεσμάτων τὰ ὅποια ὁ βίος οὐτός ἔχει ἐπὶ τῶν παιδίων ἀναπτυσσομένων ἐν μέσῳ τοιοῦτου κοσμοπολιτικοῦ περιβάλλοντος.

Σημειωτέον ὅτι εἰς τὰ ξενοδοχεῖα κάθε ἄλλο εἶναι πορὰ ἡρεμοῦ καὶ εὐχάριστος ὁ βίος, διότι ὁ ἀριθμὸς τῶν εἰς αὐτὰ εὐρισκομένων παιδίων εἶναι μέγας καὶ προξενουσι ἀνησυχίας καὶ ταραχὰς ἱκανὰς νὰ ἐρέψωσιν εἰς φυγὴν καὶ τὸν ψυχρακότερον ἔνοικον.

Μία κινεζικὴ παροιμία λέγει: «Δὲν μπορεῖς νὰ διακοινησῇς τί κρύπτουν μέσα τῶν ἡ γυναῖκα καὶ ὁ ἦλιος». Ἴσως διὰ τὸν λόγον αὐτὸν οἱ ψυχολόγοι προσπαθοῦν νὰ μαντεύωσιν τὸν χαρακτήρα τῆς γυναικὸς ἀπὸ ἐξωτερὰ χαρακτηριστικά.

Καὶ ἔχομεν τώρα τὴν δακτυλιωματίαν. Ἀμερικανικὴ ἐφημερὶς μᾶς πληροφορεῖ ὅτι δυνάμεθα διὰ τῶν δακτυλιδίων νὰ μαντεύωμεν τὴν ψυχὴν τῆς γυναικὸς. Ἡ γυνὴ ἢ ὅποια εὐχάριστεται μετὰ κοσμήματα συνήθη καὶ κοινὰ εἶνε φιλαργυρὸς καὶ ὄχι γενναίον χαρᾶκτηρος. Ἄν φέρῃ μέγιστα δακτυλίδια εἰς τοὺς μικροὺς δακτύλους, οὐδεμία ἀμφιβολία ὅτι στερεοταὶ στοιχειῶδους καλαισθησίας. Δυσπιστεῖτε πρὸς τὴν γυναῖκα ἣτις ἀγαπᾷ τοὺς ἐρυθροὺς λίθους: εἶνε χαρᾶκτηρος βίαιου, ἀλλ' εἰς ζητήματα ἔρωτος εἶνε πλήρης πάθους.

Αἱ εὐσταθεῖς καὶ εὐφρενῆς γυναῖκες ἀγαποῦν τοὺς σαπφείρους, αἱ δὲ αἰσθηματικαὶ φέρουσιν ἕνα μόνον δακτυλίδιον, ἐν πάσῃ δὲ περιπτώσει αἱ μεμετρημέναι καὶ συνεταὶ κυρίαὶ δὲν φοροῦν τὸν δακτύλιον τῶν με χρυσὸν καὶ λίθους. Ἡ γυνὴ ἣτις δὲν φέρει κανὲν δακτυλίδιον, ἂν δὲν εἶνε πτωχὴ, δεικνύει μεγάλην χρηστότητα καὶ εἶνε φρόνιμον νὰ μὴ ριψοκινδυνεύσῃ κανεὶς εἰς ἐκδήλωσιν αἰσθημάτων πρὸς αὐτὴν.

Ἡ αὐτὴ ἐφημερὶς παραθέτει τὴν σύγκρισιν τῆς ὀποῖαν καθηγήτης τοῦ Πανεπιστημίου ἀργόσχολος ἔκαμε μεταξὺ τῆς γυναικὸς, καὶ τοῦ ὄρολογίου:

Αἱ κορασιδὲς ὁμοιάζουσιν πρὸς τὰ παλαιὰ ὄρολόγια, διότι πάντοτε τρέχουσιν.

Αἱ κόραι, αἱ ἐνδύομεναι κατὰ τὸν συρμόν, μετὰ ὄρολόγια τῶν κωδωνοστασιῶν ἀπογοητεύονται, διότι ὄλοι τὰς παρατηροῦν, ἀλλὰ κανεὶς δὲν τὰς πέρνει. Αἱ ὄραιαι καὶ ἀνόητοι νεάνιδες πρὸς ὄρολόγια μετὰ μουσικῆς, διότι εἰς τὴν ἀρχὴν τρέπουσιν ἀλλὰ κατόπιν φέρουσιν πλῆξιν. Αἱ πλούσιαι νεάνιδες πρὸς χρυσὰ ὄρολόγια, διότι μόλις τὰς ἴδῃ κανεὶς ἔρωτὰ ἀμέσως πόσον ἀξίζουν. Αἱ γυναῖκες, μετὰ οἰκοκυρικὰς ἀρετὰς, πρὸς ἐκκρεμῆ ὄρολόγια, διότι λειτουργοῦν μὲν βραδέως, ἀλλ' ἀσφαλῶς.

ΟΛΙΓΟΣΤΙΧΑ

— Με τὴν εὐκαιρίαν τῶν ἑορτῶν διὰ τὴν ἄφιξιν τοῦ Ρουμάνου ὑπουργοῦ κ. Ίωνέσκο, ἐγένετο καὶ ἡ ἐπίσημος παρουσίαις εἰς τὸν κόσμον τῆς περιγητίσεως Ἑλένης.

— Ἐπίσης ἐνεφανίσθη ἡ Βασιλοπούλα ἐπίσημος καὶ εἰς τὴν δοξολογίαν ἐπὶ τῇ ἀλώσει τῆς Θεσσαλονίκης κατὰ τὴν ἑορτὴν τοῦ ἁγίου Δημητρίου.

— Ἡ Α. Υ. ὁ Διάδοχος Γεώργιος ἐώρτασε εἰς τὴν Θεσσαλονίκην τὸν ἐορτασμὸν τῆς ἀλώσεως τῆς Μακεδονικῆς πόλεως.

— Ἡ Βασίλισσα Σοφία ἐφάνη φιλομειδεσάτη πρὸς τὸν λαὸν τὴν ἡμέραν τῆς ἑορτῆς.

— Ὁ κ. Τάκε Ίωνέκο ἔφυγε κατενθουσιασμένος ἀπὸ τὰς Ἀθήνας.

— Ἐπὶ τοῦ «Ἀβέρωφ» ἑορτῆ, ἡ ὁποία ἐδόθη πρὸς τιμὴν τοῦ ἐπισήμου ξένου ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Ναυτικῶν ἀπὸ τῆς ἐπιτυχιστάτης.

— Ἡ οὐζυ/ος τοῦ Ρουμάνου ὑπουργοῦ, Ἀγγλὶς τὴν καταγωγὴν, ἤρθεσε πολὺ εἰς τὸν κύκλον τῶν κυριῶν ὅσαι εἶχον τὴν εὐχαρίστησιν νὰ τὴν γνωρίσουν.

— Εἰς τὸ Τατόϊ ὁ κ. Ίωνέσκο ἐπεσκέφθη τὸν τάφον τοῦ ἀειμνήστου Γεωργίου.

— Εἰς τὴν Μιτυλήνῃν τὴν 3ην Νοεμβρίου θὰ ἑορτασθῇ ἡ ἐπέτειος τῆς ἀπελευθερώσεως τῆς Ὀρμαίας νήσου.

— Ὁ Βασιλεὺς θεῶται καθημερινῶς εἰς τὸν κήπον τῶν Ἀνακτόρων ὅπου καταγίνεται εἰς τὴν περιποίησην τῶν δένδρων.

— Ἡ Α. Υ. ὁ Διάδοχος Γεώργιος ἀφῆκε τὰς καλλιτέρας ἐντυλώσεις εἰς ὅσους ἠξιώθησαν τῆς τιμῆς νὰ τὸν πλησιάσουν κατὰ τὸ εἰς Θεσσαλονίκην ταξειδιόν του.

— Ἡ ἐπέτειος τῆς ἀπελευθερώσεως τῆς Μακεδονικῆς πρωτεύουσῆς ἐορτάσθη μὲ μγάλον ἐνθουσιασμὸν.

— Ἡ παρουσία τοῦ Διαδόχου ἐλάμπρυνεν ἐπὶ πλέον τὴν ἑορτὴν.

— Εὐθύς ὡς κλεισὴ ἡ εἰρήνη θὰ προκηρυχθῇ διαγωνισμὸς διὰ τὰς ἐκτάκτους ἑδρας τοῦ Πανεπιστημίου. Τὰ Β, Διατάγματα εἰνε ἔτοιμα ἀπὸ πέρυσιν ἀλλὰ δὲν ἐδημοσιεύθησαν ὡς ἐκ τῶν ἐκτάκτων γεγονότων.

— Ὁ Ίωνέσκο ἀπέστειλε πρὸς τὸν Δήμαρχον Πειραιῶς κ. Σκυλίτην δρ. 1000 ὑπὲρ τῶν πτωχῶν τῆς πόλεως.

— Ἀγγέλλεται ἡ ἴδρυσις Λαϊκῆς Σχολῆς Ἀπόρων εἰς τὴν Θεσσαλονίκην.

— Ἡ ἰδέα ἀνήκει εἰς τὸν Φιλολογικὸν Σύλλογον «Παρονασόν», φαίνεται δὲ οἱ ἐπεκροτήθη καὶ ὑπὸ τοῦ Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως, ὅστις ὑπεσχέθη τὴν ὑποστήριξιν του.

— Εἰς τὴν Χίον ἀπεφασίσθη ἡ ἀνέγερσις νέου Παρθενωγαγείου. Τὸ ὑπουργεῖον τῆς Παιδείας παρεκλήθη ὅπως ἀποστείλῃ εἰδικὸν ἀρχιτέκτονα διὰ τὴν σύνταξιν τοῦ σχεδίου καὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν δαπανῶν τοῦ κτιρίου.

— Εἰς τὸ Γυμνάσιον Πειραιῶς ἐγένετο ἡ ἀπονομὴ τοῦ βραβείου εἰς τοὺς ἐπιτυχόντας εἰς τοὺς σκοπευτικούς ἀγῶνας μαθητὰς τοῦ Γυμνασίου.

— Τὸν διαγωνισμὸν εἶχε προκηρύξει τὸν παρελθόντα Ἰούλιον ὁ Σκοπευτικὸς Σύνδεσμος τοῦ Πειραιῶς.

ΝΕΑΙ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Ἀγγέλλεται ἡ ἐκδοσις ἐβδομαδιαίου Παιδαγωγικοῦ περιοδικοῦ ὑπὸ τὸν τίτλον «Παιδικὴ Προστασία». Τὸ περιοδικὸν αὐτὸ τὸ διεθύνει ὁ κ. Γ. Ίωαννίδης, ὁ γνωστὸς Ἕλλην παιδαγωγός, ὁ ὁποῖος ἐδημοσίευσεν ἕως τῶρα τὰς πλέον σοβαρὰς καὶ νεωτεριστικὰς μελέτας. Ἡ «Παιδικὴ Προστασία» ἐκδίδεται μὲ τὸν σκοπὸν νὰ βοηθήσῃ τὰ παι-

δῶκια τῆς Νιγηρίτης, ὅσα ἀπέμειναν ὄρφανὰ καὶ ἀπροστάτευτα ἐξ αἰτίας τοῦ πολέμου. Ἡ «Ἑλληνικὴ Ἐπιθεώρησις» μετὰ θέρηης συνιστᾷ τὴν «Παιδικὴν Προστασίαν» εἰς ὅλους τοὺς δυναμένους νὰ τὴν βοηθήσουν καὶ τὴν ἐνισχύσουν εἰς τὸν ἐξόχως ἀγνὸν σκοπὸν τῆς.

— Στοιχεῖα ἔλευθέρου ἠθικῆς.— Τὸ ὑπὸ τὸν τίτλον αὐτὸν σύγγραμμα εἶναι τὸ πολὺζήτητον βιβλίον τοῦ Γκιγιῶ. Ἡ ἠθικὴ διδασκαλία τοῦ Γκιγιῶ, ἀνεξάρτητος ἀπὸ παντὸς θερησκευτικοῦ δόγματος καὶ ἠθικῆς κυρώσεως, τοιαύτην ἐπροξένησεν ἐντύπωσιν ἐν Γαλλίᾳ ὥστε ἐγένεον ἀντικείμενον ἰδιαιτέρας συζητήσεως εἰς τὴν Γαλλικὴν Φιλοσοφικὴν Ἐταιρίαν. Οἱ γνωρίζοντες τὰς φιλοσοφικὰς ἀντιλήψεις τοῦ Νίτσε θὰ ἐκπλαγοῦν βλέποντες πῶς δύο ὑπέροχοι διάνοιαι, ἀπὸ τῆς αὐτῆς βίσεως ὁρμηθεῖσαι, κατέληξαν εἰς συμπεράσματα ἐντελῶς ἀντίθετα, ἴσως εἰς ἓνα ἐντελῶς διαφορετικὸν ὑπεράνθρωπον.

Τὸ ἔργον αὐτὸ μεταφρασθὲν πιστῶς καὶ σαφῶς ὑπὸ τοῦ κ. Νικ. Κουντουριώτου ἐξεδόθη εἰς τὴν φιλοσοφικὴν καὶ Κοινωνιολογικὴν Βιβλιοθήκην Φέξη.

Ἐπιτομὴ καὶ Ἐπιτομὴ.— Ὁ κορυφαῖος σύγχρονος φιλόσοφος τῆς Γερμανίας W. Wundt, δεινὸς βιολόγος, ψυχολόγος καὶ μελετητῆς τῶν κοινωνικῶν φαινομένων, ἰδρυτῆς ἰδίας φιλοσοφικῆς θεωρίας, συμπληρώσεως τὴν μεταφυσικὴν ἀντίληψιν διὰ τῆς ἐπιστήμης καὶ τῶν ἀπαλιῶν, ἀσχολεῖται εἰς τὸ σύγγραμμα αὐτοῦ «Ἐπιτομὴ καὶ Ἐπιτομὴ» μὲ τὰ φαινόμενα τοῦ ὑπνωτισμοῦ καὶ τῆς ὑποβολῆς. Ἐξετάζει δὲ καὶ ἀναλύει καὶ κατατάσσει τὰ φαινόμενα ταῦτα ἀπὸ φυσικῆς, χημικῆς καὶ κοινωνιολογικῆς ἀπόψεως.

Τὸ ἔργον αὐτὸ, μεταφρασθὲν πιστῶς καὶ σαφῶς ὑπὸ τοῦ κ. Α. Πολυμέρη, ἐξεδόθη εἰς τὴν Φιλοσοφικὴν καὶ Κοινωνιολογικὴν Βιβλιοθήκην Φέξη.

Ἡ Ποικίλη Στοά.— Ἐνεκα τοῦ Ἑθνικῶν περιστάσεων ἀσιασταεῖτα ἔδοσις τοῦ 16ου τόμου τῆς «Ποικίλης Στοᾶς» συμπληροῦται διὰ νέων μεγίστου ἐνδιαφέροντος πολεμικῶν σελίδων καὶ ἐμφανίζεται προσεχέστατα εἰς τὴν δημοσίωσιν.

Τὸ ἐπίζηλον παρελθόν τοῦ ἐθνικοῦ αὐτοῦ ἔργου ἐγγράται πλήρως περὶ τῆς θαυμαστῆς ἐμφανισέως του, ἥτις θὰ σημειώσῃ σταθμὸν εἰς τὴν ἐξέλιξιν τῆς συγχρόνου φιλολογικῆς ζωῆς.

— Ἀνθολογία

Εἰς ἓνα μικρὸν κομψὸν τόμον, καὶ μέσα εἰς 125 σελίδας ὁ κ. Γεώργιος Θ. Σημηριώτης μᾶς ἔδωκε τὴν «Ἀνθολογίαν» Γάλλων λυρικῶν ποιητῶν τοῦ δεκάτου ἐννάτου αἰῶνος,

Ὁ κ. Σημηριώτης ὡς ποιητῆς γνωρίζει νὰ ἐκλέξῃ. Ὁ Οὐγκώ, ὁ Κοππέ, ὁ Ἐριέ, ὁ Γυτιώ, ὁ Λαμαρτίνος, ὁ Μωρέας, ὁ Βερλαῖν, ὁ Ροσάν, ὁ Leconte de Lisle καὶ ἄλλοι ἀκόμη, ἔδωκαν τὸ ὑλικὸν διὰ νὰ μᾶς παρουσιάσῃ μὲ τὸ ἐλληνικὸν τῶν ἔνδυμα ὁ κ. Σημηριώτης τὴν γαλλικὴν ποίησιν. Διότι πλὴν τῆς ἐκλογῆς ἐκεῖνο τὸ ὅποιον διακρίνει τὴν Ἀνθολογίαν εἶνε ἡ πιστὴ ἀπόδοσις τῶν πρωτοτύπων καὶ ἡ κομψότης τοῦ στίχου. Τὰ δύο αὐτὰ χρειάζονται τάλαντον ποιητικὸν πρώτης τάξεως καὶ τὸ τάλαντον αὐτὸ φαίνεται ὅτι τὸ κατέχει ὁ κ. Σημηριώτης.

Νέος Ἑλληνομνήμων.— Ἐξεδόθη ὁ δέκατος τόμος τοῦ Νέου Ἑλληνομνήμωνος. Τὸ τεῦχος περιέχει ὅπως πάντοτε ποικίλην ἱστορικωτάτην ὕλην.

Διαλέξεις καὶ Ἡμέραι ὑπὲρ τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐμπορίου καὶ τῆς Βιομηχανίας.— Ἐπὶ τὸν τίτλον αὐτὸν ἐξεδόθη ὑπὸ τοῦ κ. Λεκοῦ βιβλίον τὸ ὅποιον φανερώνει τὰς πολλαπλὰς ἐργασίας τοῦ κ. Λεκοῦ διὰ τὴν προαγωγὴν καὶ ἐπικράτησιν τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐμπορίου καὶ τῆς Βιομηχανίας.